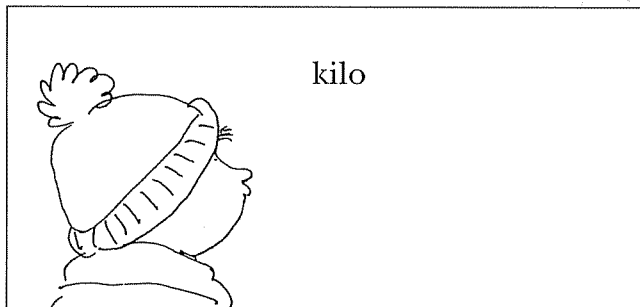
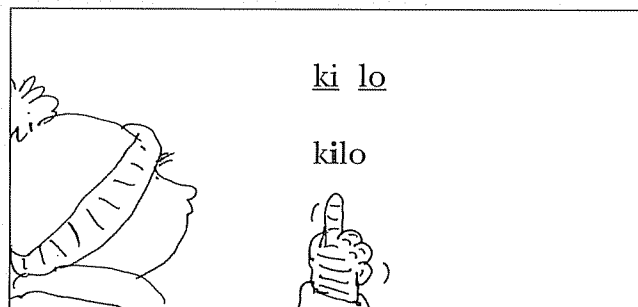

kilo

Dit is het voorbeeldwoord:

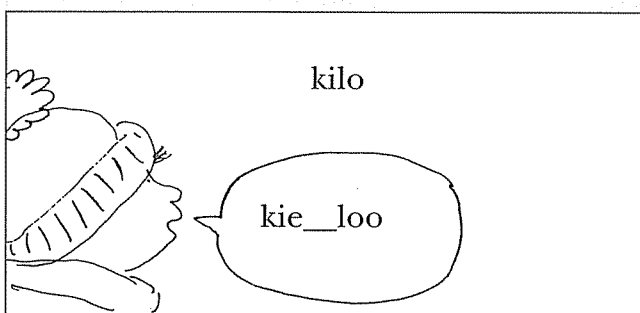

Kijk er goed naar.

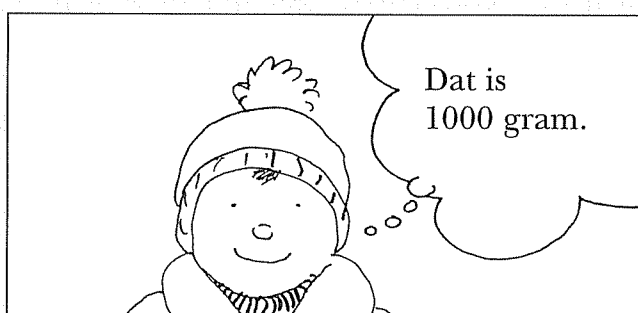

Het woord heeft twee lettergrepen.
Die i is heel bijzonder.

Zo zeg je dit soort woorden, maar zo mag je ze niet schrijven:

Je leest het woord zingend.
Er staat i, maar je zegt -ie-.

Je denkt aan wat het woord betekent.

juni
 kilo
 juli
 Italië
 minuut
 sigaar
 visite

familie
 rivier
 radio
 piano
 politie
 viool
 Michel

piloot
 taxi's
 kapitein
 Afrika
 Amerika
 centimeter
 direct

iglo
 diverse
 kilometer
 idioot
 riool
 bistro
 kilogram

Titus
 Tiber
 alinea
 Dinand
 Dinie
 politiek
 uniform

privé
 idee
 regio
 taxi
 Lia
 sigaret
 figuur

pizza
 olifant
 machine
 Simon
 Olivier
 titel
 direct

Eskimo
 piraat
 villa
 vitamine
 Richard
 ski
 paprika

pilaar
 directeur
 directrice
 helikopter
 biologie
 giraffe
 China

pantomime
 liter
 piste
 piraat
 familie
 muzikaal
 minister

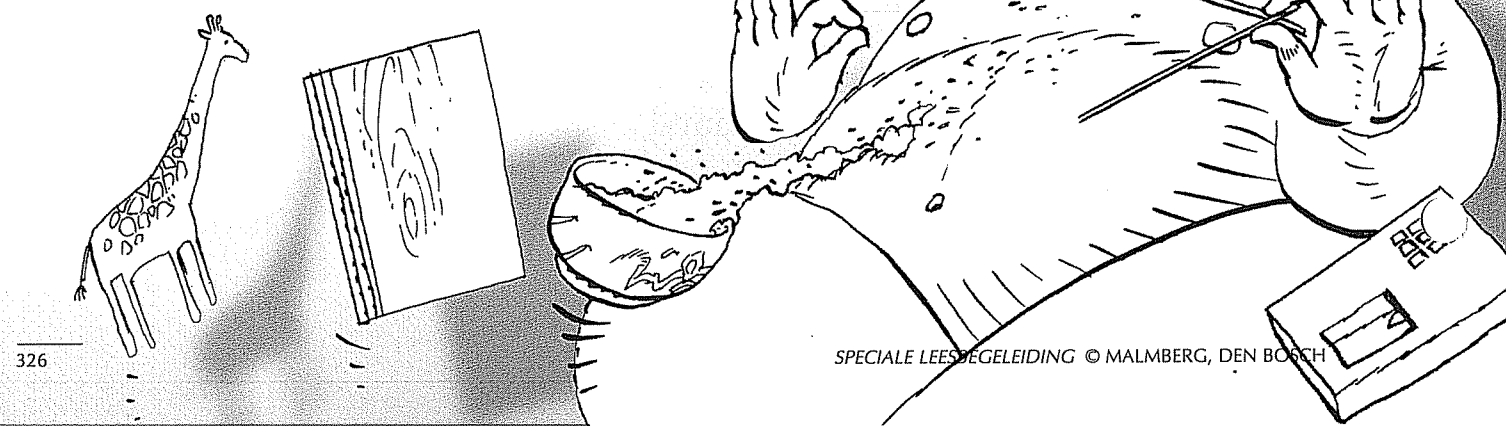
De directeur van een politieschool

In onze krant stond gisteren een bericht over de directeur van een politieschool. Op zo'n school kun je voor agent leren.

Het artikel was een pagina lang. De directeur vertelt daarin over zijn reis naar China. Bij zijn terugkeer had zijn familie hem op het station afgehaald. Het eerste dat hun opviel, was dat hij dikker was geworden. Hij was zeker vijf kilo aangekomen. Volgens de directeur was het een ideale reis geweest. Hij had gewoond in een Chinese villa die pal aan een brede rivier lag. En iedere dag kreeg hij van dat lekkere Chinese eten.

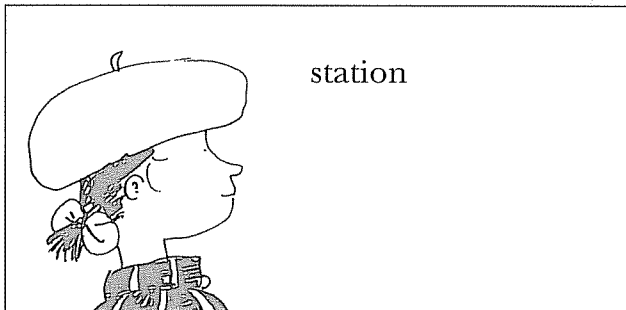
Het is dus logisch dat hij was aangekomen. In de villa was zelfs telefoon, waarmee hij direct naar huis kon bellen. Met een taxi was hij kriskras door het land gereisd. Hij was bijvoorbeeld bij de Russische grens geweest. In ieder dorp waar hij kwam werd hij op een speciale wijze ontvangen. Hij werd welkom geheten met toespraken, die vaak meer dan tien minuten duurden. Meestal was er ook een muzikaal welkom, soms gevolgd door een feest. Er werd zelfs een keer een pantomime voor hem opgevoerd.

Allerlei activiteiten had hij ondernomen. Hij bezocht een Chinese politieschool, waarvan de directeur Hi-Deng heette. Tijdens die visite werd hij vergezeld door allerlei politieke figuren. Ook ging hij naar een dierentuin, waar de grootste Chinese giraffe te zien was, en bezocht hij een triplexfabriek. Triplex is een soort hout dat uit drie lagen bestaat. Ik vond het wel een leuk reisverslag, en ik weet nu al dat ik later ook wil reizen. Naar China, of naar Afrika, naar Amerika of Italië, als het maar ver weg is!

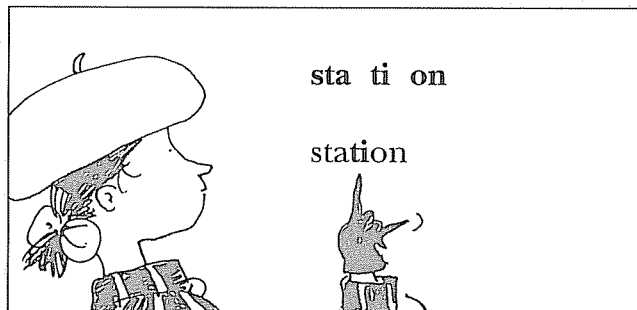

station

Dit is het voorbeeldwoord:

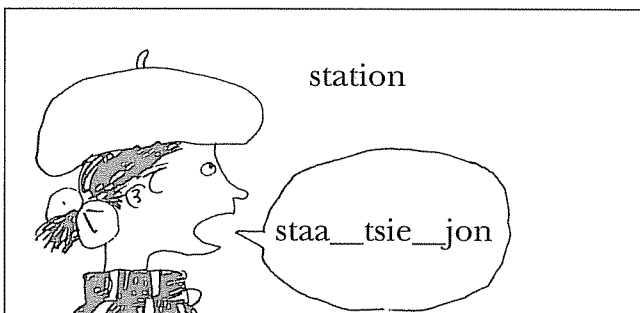

Kijk er goed naar.

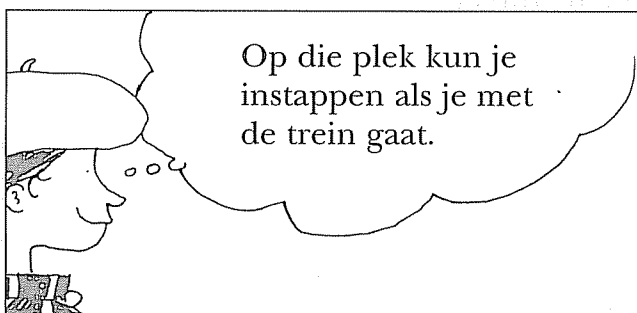

Dit woord heeft drie lettergrepen.
De tweede lettergreep is bijzonder.

Zo zeg je dit soort woorden, maar zo mag je ze niet schrijven:

Je leest het woord zingend.
Bij de tweede lettergreep staat **ti**, maar lees je **-tsie-**.

Je denkt aan wat het woord betekent.

station
stations

●●

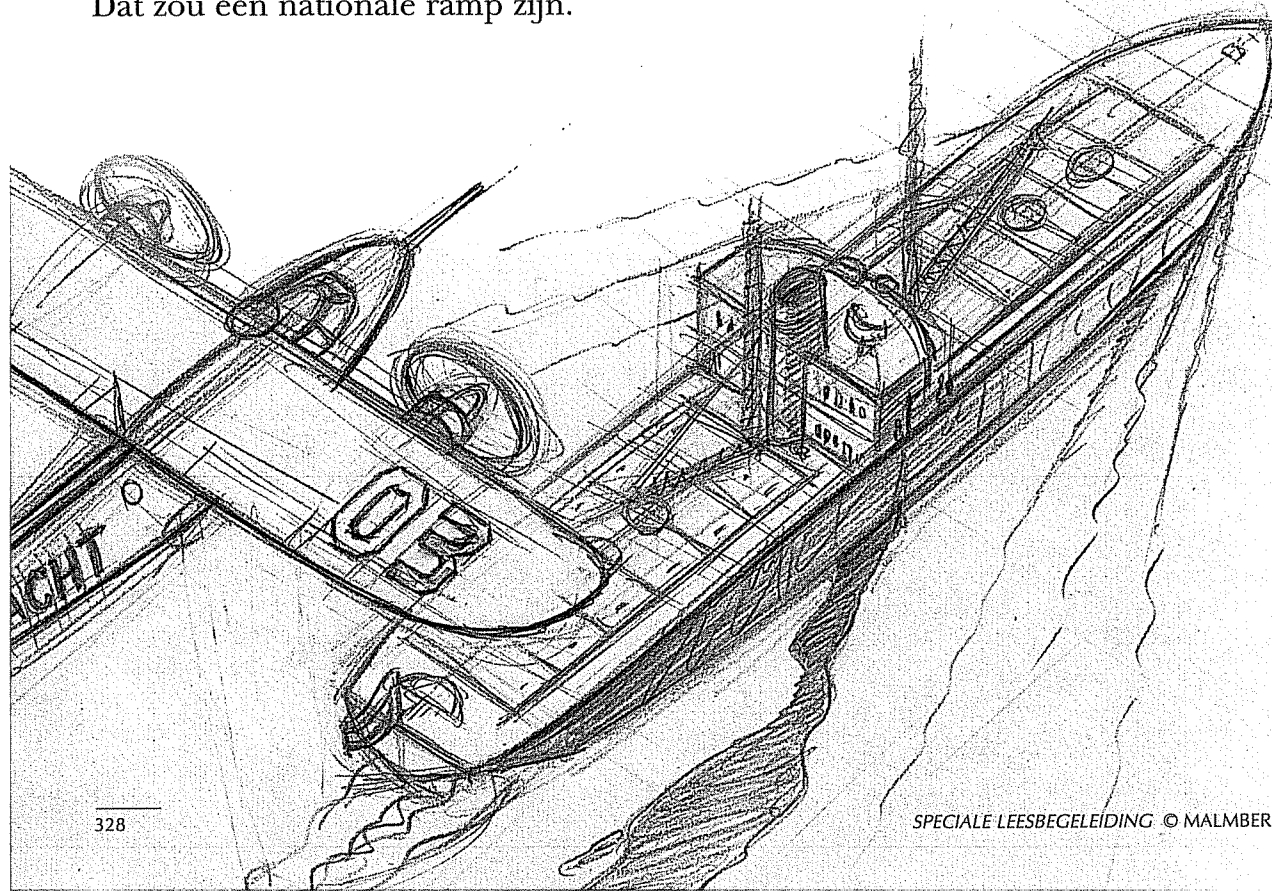
nationaal
nationale
initiatief
initiatieven
traditioneel

emotioneel
sensationeel
functioneren
internationaal
patio

Bijna een nationale ramp

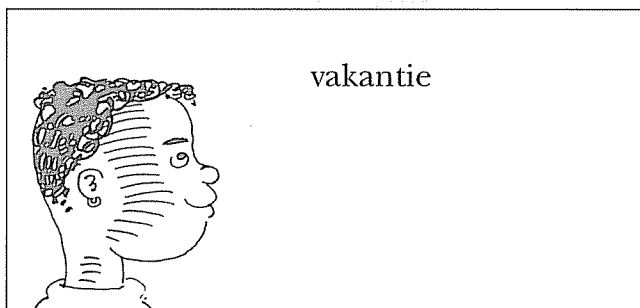
Gisteren ging ik alleen met de trein naar mijn opa en oma. In de trein zag ik een krant liggen. Op de voorpagina stond: „Bijna een nationale ramp”. Het stuk ging over een grote boot uit Duitsland, die op de Noordzee voer. Vlak voor de Nederlandse kust had de bemanning vieze olie in zee laten stromen. Het was afgewerkte olie van de motor en uit de ruimen. Het vliegtuig van de kustwacht vloog over die plek en de piloot zag hem. Hij seinde het door naar de kust en vandaar werden boten gestuurd om de olievlek op te zuigen. Het Duitse schip moest naar de haven van Den Helder. Er kwam direct internationaal overleg op gang tussen Nederland en Duitsland. De bemanning van de boot werd door de politie ondervraagd.

Eén matroos werd erg emotioneel, stond in de krant. Hij hilde bijna, want hij was voor een schoon milieu. Het bleek dat het lozen van het vuil op initiatief van de stuurman gebeurd was. De meeste anderen wisten er niets van. Na overleg met de politie werd de stuurman naar het station gebracht. Hij moest met de trein naar Duitsland. Het was een sensationeel verhaal. Als niemand het gezien had, was onze kust erg vuil geworden. Ik hoop maar dat zoiets niet vaker gebeurt, want spelen op het strand en in de zee is dan onmogelijk. Dat zou een nationale ramp zijn.

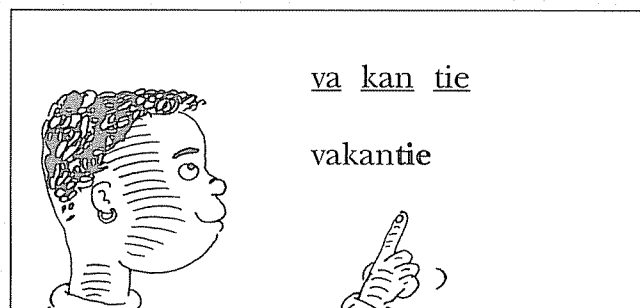

vakantie

Dit is het voorbeeldwoord:

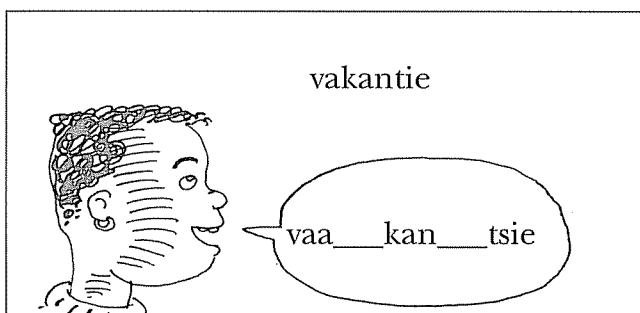

Kijk er goed naar.

Dit woord heeft drie lettergrepen.
De derde lettergreep is bijzonder.

Zo zeg je dit soort woorden, maar zo mag je ze niet schrijven:

Je leest het woord zingend.
Bij de laatste lettergreep staat **tie**, maar
zeg je **-tsie-**.

Je denkt aan wat het woord betekent.

○○
 portie
 operatie
 vakantie
 actie

advertentie
 intelligentie
 reactie
 presentatie

emancipatie
 creatie
 variatie
 felicitatie

functie
 receptie
 conditie
 traditie

gratie
 situatie
 statie
 concentratie

democratie
 expeditie
 concurrentie
 garantie

generatie
 presentatie
 recreatie
 sensatie

compositie
 consumptie
 politieagent
 politieauto

directie
 natie
 notitie
 combinatie

fractie
 transactie
 spatie
 acceptatie

ventilatie
 installatie
 illustratie
 politie

politiewagen
 imitatie
 productie
 informatie

Een bijzondere portie patat

Vorige week kregen we een folder in de bus, waarin een advertentie stond: „Voor een aardappel een portie patat”.

Het bleek een speciale actie te zijn van een nieuwe patatkraam in de buurt. Als je een aardappel meebracht, kreeg je een portie patat.

De nieuwe patatzaak was in de buurt van het station gevestigd. Van vrienden had ik informatie gekregen. Het werd een combinatiezaak: aan de ene kant een bakkerij en aan de andere kant een patatzaak.

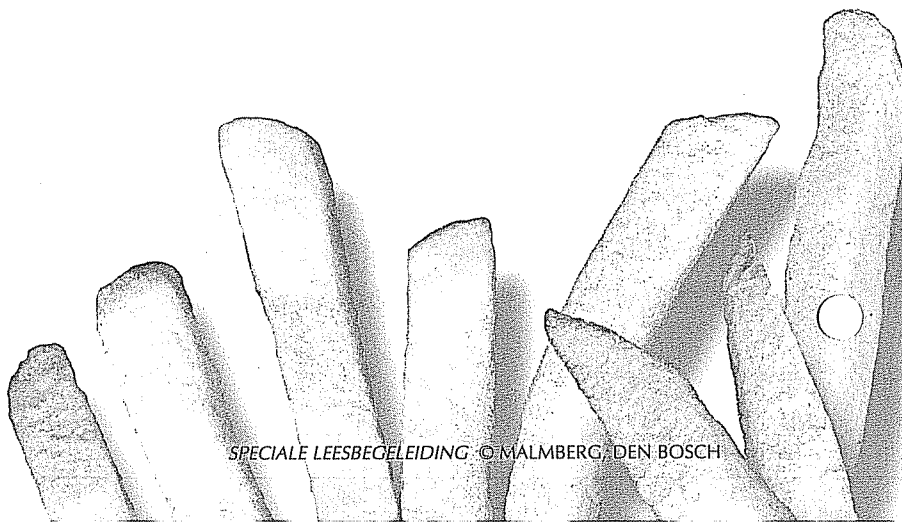
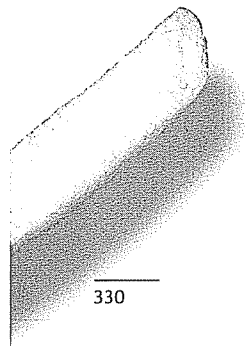
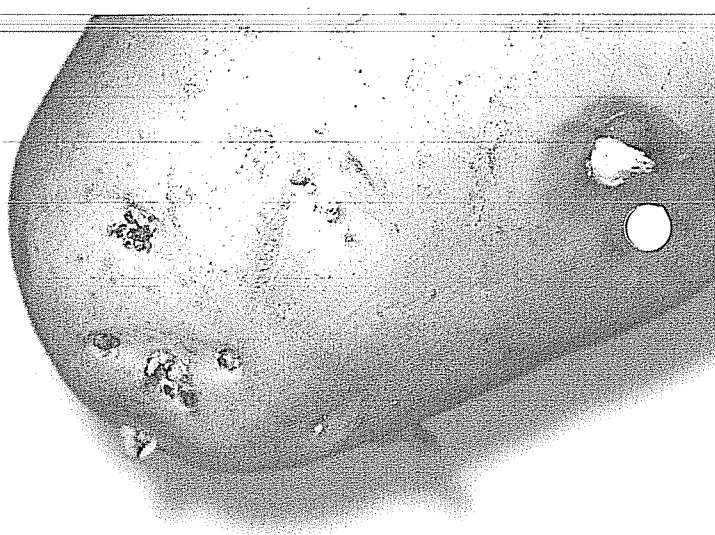
Nu koop ik niet vaak patat, maar kom, het was vakantie. Woensdag ging ik dus met een aardappel naar die zaak.

Het leek wel of iedereen op de actie was afgekomen. Het was zo druk, dat er hulp van de politie werd gevraagd. De situatie van het verkeer was niet veilig meer.

De productie in de zaak liep gesmeerd. Ik hoefde helemaal niet lang te wachten. Toen ik aan de beurt was, vroeg men mij wat voor portie ik wilde hebben.

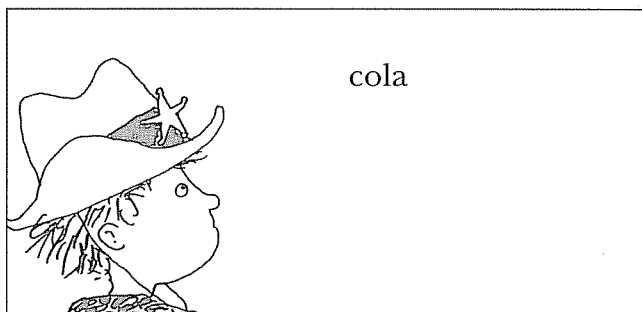
Ik snapte dat eerst niet, want ik kende alleen gewone porties. Het bleek, dat er allerlei soorten porties waren: portie-gewoon, portie-extra, portie-speciaal, portie-ui, portie-pinda, portie-tomaat, portie-groen, portie-nationaal en portie-totaal. Als ik iets bijbetaalde, kon ik zo'n andere portie krijgen.

Ik koos een portie-totaal. Toen ik die kreeg, was mijn reactie: „Ooooh.” Ik kreeg een enorm grote bak met een beetje patat en heel veel andere dingen, zoals een balletje gehakt, ui, sla, en veel sauzen. En dat voor één aardappel!

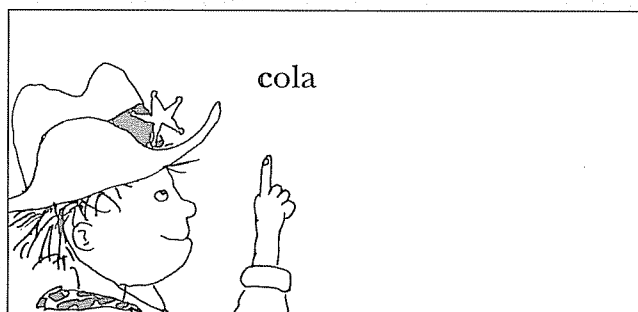

cola

Dit is het voorbeeldwoord:

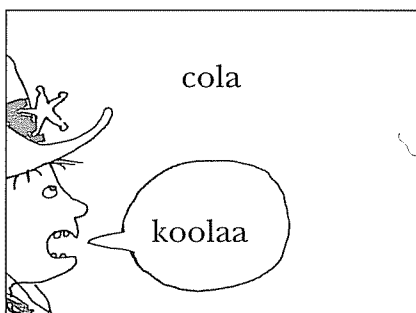

Kijk er goed naar.

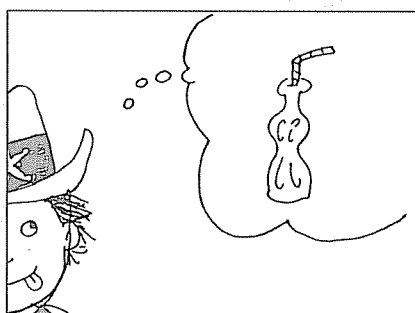

Let op de c.

Zo zeg je dit soort woorden, maar zo mag je ze niet schrijven:

Als een c staat voor een
a, o, u of medeklinker,
zeg je -k-.

Je denkt aan wat het woord
betekent.

Andere voorbeelden:

je ziet:	je zegt:
cavia	kavieja
truc	truuk
contact	kontakt

cabine
cabaret
cola
cadeau
eczeem

catalogus
Catshuis
cavia
Claudia
clubhuis

Columbus
concentratie
commandant
cultuur
commentaar

condens
Canadees
actie
directeur
Carla

calorie
Caïro
claxon
couplet
coupon

clown
club
clubgebouw
Coby
cockpit

commissaris
competitie
compleet
componist
computer

cassette
Carolien
inspecteur
contributie
Luc

Canada
combo
capsule
caravans

Coevorden
cognac
compositie
crossfiets

concentratie
coma
conciërge
conclusie

cursus
contact
Clara
Casper

Naar het circus

Toen ik vorige week jarig was, kreeg ik van mijn buurjongen, Clemens, een bon voor een gratis bezoek aan het circus. Ik had weleens een circus op de televisie gezien, maar ik was er nog nooit echt naartoe geweest.

Gisteren was circus Corsani in onze stad. In de buurt van ons clubgebouw stond een grote circustent met een aantal caravans ernaast. Samen met Coby en Casper ben ik ernaartoe geweest. We zagen nog meer kinderen uit onze klas: Corrie, Clara, Carolien en Luc.

Er zaten circa vijfhonderd mensen in de tent. De circusdirecteur opende de voorstelling. Er was veel actie te zien, want het was een compleet programma met zwevende artiesten in de nok van de circustent en leeuwen, beren en clowns in de piste.

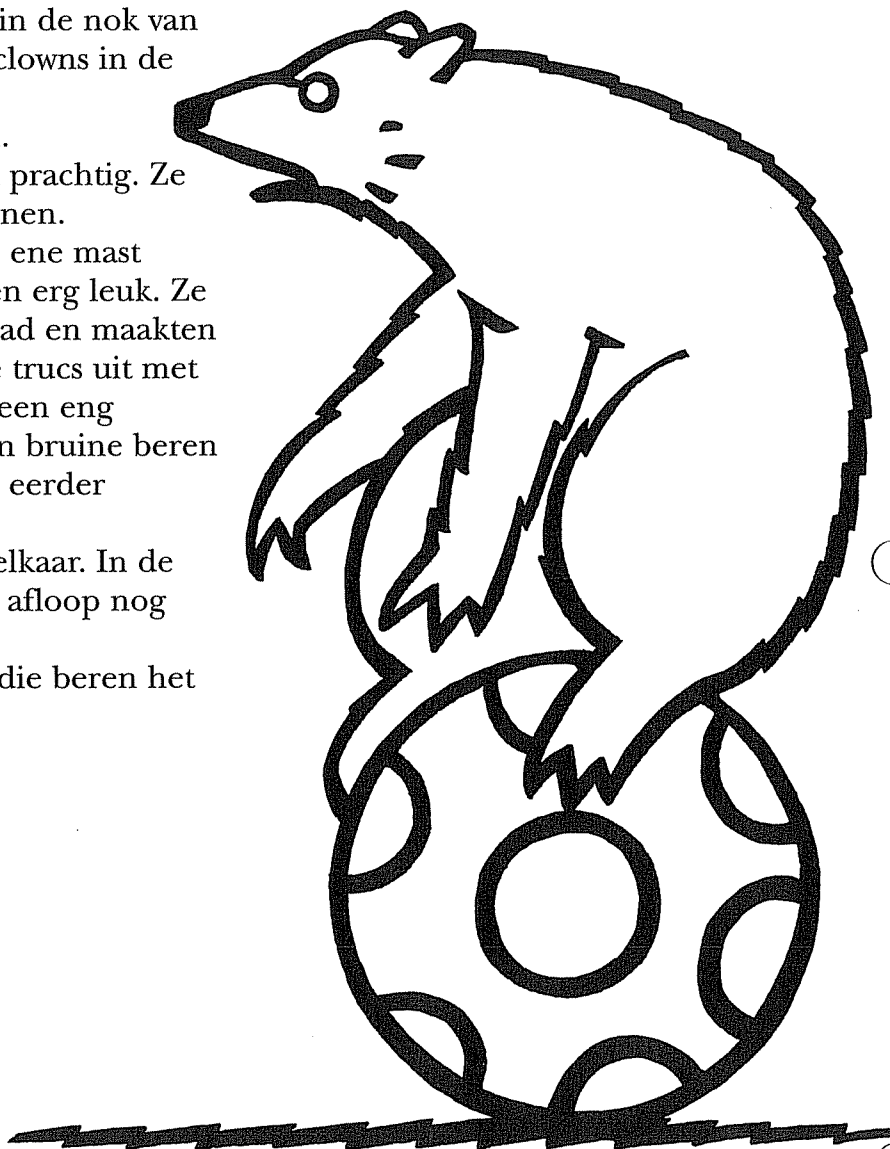
Ik riep wel honderd keer ooh of aah.

Vooraf de zwevende mensen vond ik prachtig. Ze kwamen met een grote cape aan binnen.

Boven in de nok zweefden ze van de ene mast naar de andere. Ook de clowns waren erg leuk. Ze reden op een crossfiets over een draad en maakten de gekste capriolen. Ook haalden ze trucs uit met ballen. De climax van de avond was een eng berennummer. Daarbij zaten witte en bruine beren bij elkaar in een kooi, wat nog nooit eerder vertoond was.

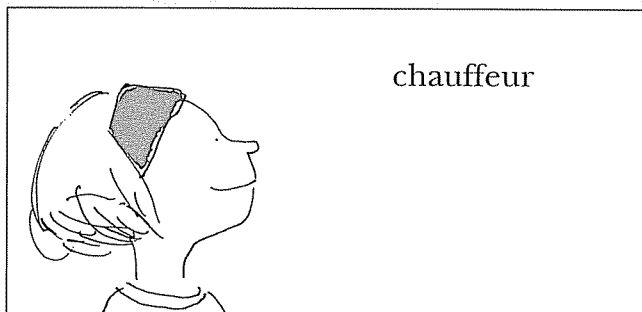
De beren hadden zelfs contact met elkaar. In de pauze dronk ik een flesje cola en na afloop nog een.

Het was een leuke middag, maar of die beren het ook leuk vonden, dat betwijfel ik.

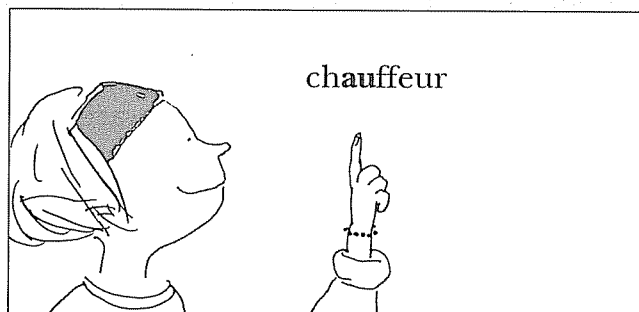

chauffeur

Dit is het voorbeeldwoord:

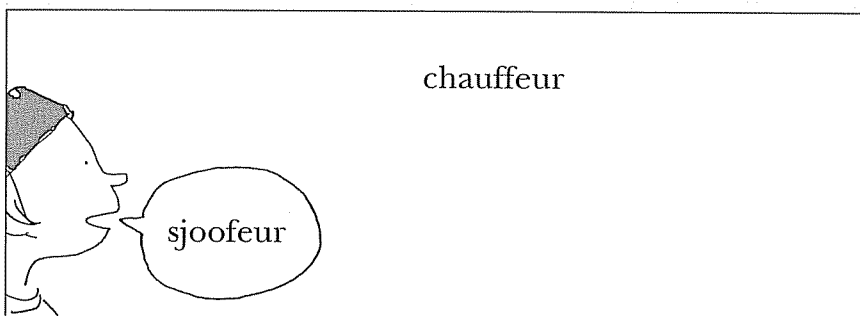

Kijk er goed naar.

Let op bij **au**.

Zo zeg je dit soort woorden, maar zo mag je ze niet schrijven:

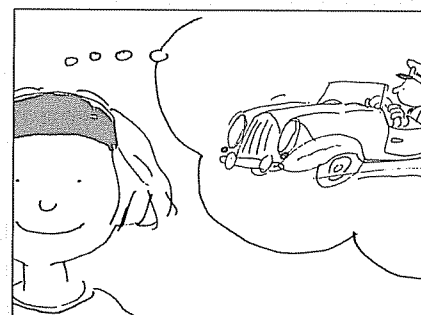
Je zegt **-oo-** als er **au** staat.

Er zijn woorden waarin **au** wordt uitgesproken als **-oo-**.

Meestal hoor je allebei de vormen:

Je hoort autoo en ook ootoo.

Je hoort auteur en ook ooteur.

Je denkt aan wat het woord betekent.

••

chauffeur

auteur

fauteuil

chauffeurs

auteurs

auto

autobus

autoped

Australië

restaurant

Koeien in de sloot

Gisteren waren mijn moeder en ik naar oma geweest. We reden over de snelweg terug. Ik zat te lezen, toen mijn moeder plotseling keihard remde. Ik keek door de voorruit en zag dat er vóór ons drie auto's op elkaar gereden waren: een vrachtauto, een verhuisauto en een gewone auto. Achter ons kwamen een autobus en andere auto's tot stilstand.

De ravage op de snelweg was enorm. In de vrachtauto hadden koeien uit Australië gezeten. Dat kon ik lezen op de zijkant van de wagen. Maar nu zat er niet één koe meer in.

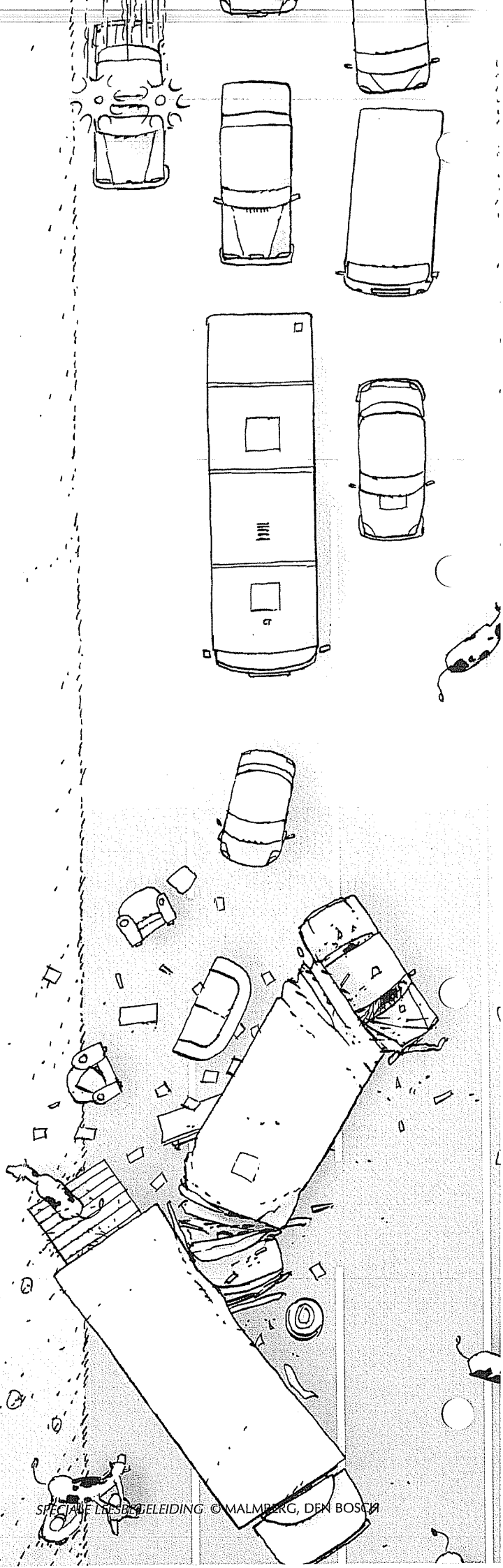
Ze lagen in de sloot, of liepen midden op de weg. De chauffeur van de vrachtauto probeerde ze weer in de wagen te krijgen.

De verhuisauto had de grootste klap gehad. Hij zat van voren en van achteren in elkaar. Een deel van de inhoud lag over de weg verspreid. „Het lijken wel spullen uit een restaurant,” zei mijn moeder. Er lagen inderdaad een paar dure fauteuils bij. De chauffeurs van de auto's begonnen met elkaar te bekvechten en gaven elkaar de schuld van de botsing.

Gelukkig kwam er een politieauto aan. Eén agent haalde de chauffeurs uit elkaar, terwijl een andere vanuit de politieauto naar een garage belde. Het duurde toch nog een half uur voordat er een takelwagen kwam. Inmiddels zaten de koeien weer veilig in de vrachtauto.

De chauffeur van de autobus achter ons toeterde van tijd tot tijd ongeduldig, maar dat hielp natuurlijk niet veel.

Pas na een uur was de ravage opgeruimd en konden we doorrijden.

°

cursus
citroen
cabine
enz.
typen
klemtoon
plezier

thans
andere
zomaar
wandelen
eczeem
natuurlijk
machine

theedoek
bedank
centimeter
thee
thema
auto
's morgens

centrum
banaan
maneschijn
kinderen
helemaal
baby
heleboel

whisky
paté
geworden
bijv.
Zweedse
cake
provincie

betaalden
extra
km
caravans
teletekst
nr.
opa's

iedereen
vergeten
capsule
chauffeur
geweldig
restaurant
mama's
thuis

chirurg
station
cockpit
langzaam
krottenwijken
succes
overal
vliegtuig

jr.
probeerden
concert
methode
mogelijk
reusachtig
Chinees max.

°°

mayonaise
ongeveer
'n grapje
Lex
gebruiken
genomen

pannendeksel
luisteren
chocola
kamelen
printer
Thea

dikwijls
kassa's
beginnen
minister
a.u.b.
Amerika

nationaal
taxi
politiebureau
niveau
etage
Egypte

examen
zee-egel
bureau
triplex
bagage
cadeau

centrifuge
horloge
cadeautje
garage
reactie
correspondentie

Een spannende wedstrijd

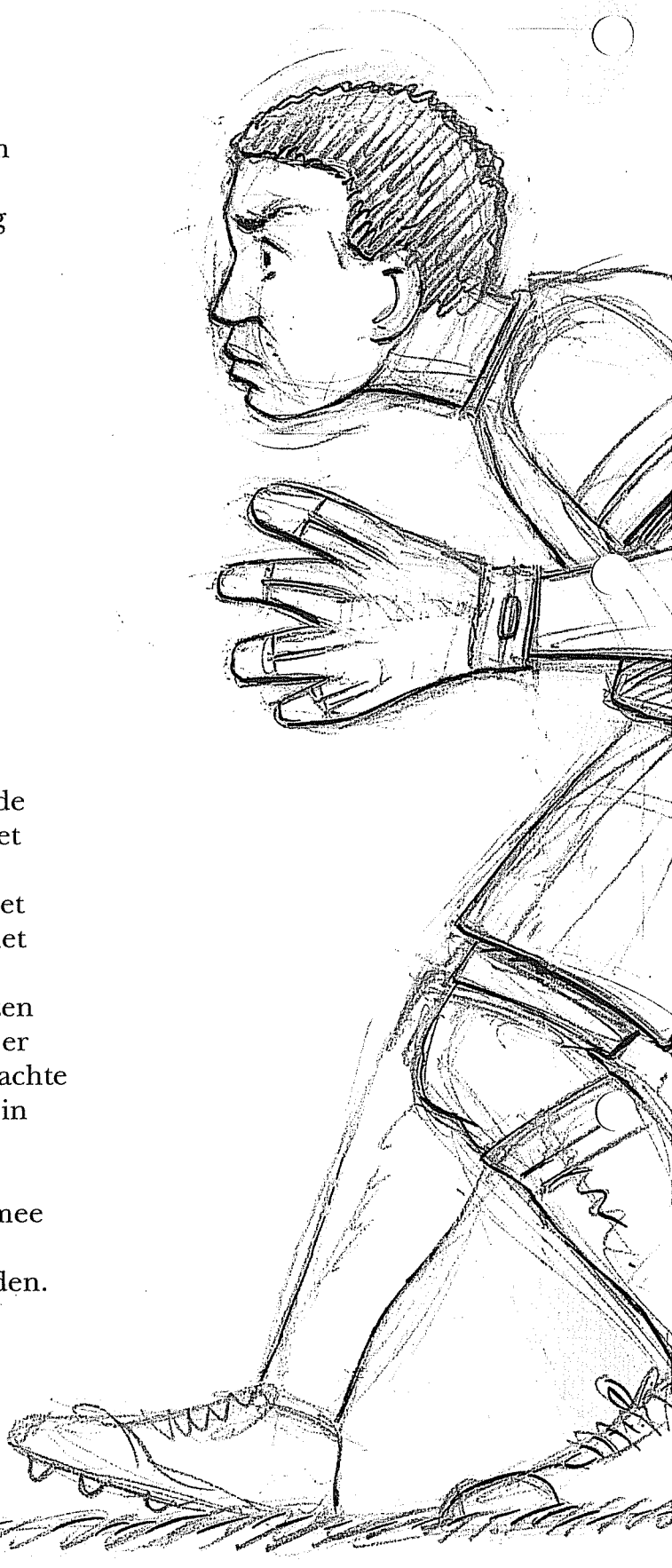
Donald stond gespannen heen en weer te schuiven in het doel. Ze speelden een thuiswedstrijd tegen Schoonhoven. Die club voetbalde al jaren op hoog niveau. Cor, de clubleider van Donalds club, had van tevoren gezegd dat ze niet te afwachtend moesten spelen. Vooral René en André moesten feller spelen. J1. november hadden ze met 2-1 van Schoonhoven verloren. De ballen waren toen als kanonschoten op Donald afgekomen.

Nu stond hij daar weer. Achter hem stonden zijn vrienden, o.a. Max en Casper. De wedstrijd was belangrijk en hij volgde het spel geconcentreerd. Hij wilde absoluut niet met verlies thuiskomen. Het elftal van Donald stond op dat moment met 1-0 voor, met nog ca. twintig minuten te spelen. Donald barstte nog steeds van de energie en hij probeerde in beweging te blijven. Opeens maakte een tegenstander een doelschot, maar Donald stond op de goede plaats en stopte de bal.

Iedereen juichte en de trainer stak zijn armen in de lucht. Donald trapte de bal zo hard hij kon uit. Het leek wel een explosie.

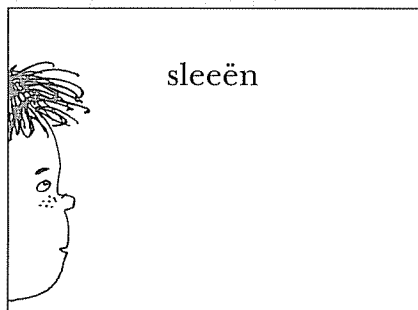
Nu stormden de jongens van Donalds club naar het doel van Schoonhoven. Donald hoorde gejuich: het was 2-0!

„Verdedig je nu,” riep de trainer. Alle jongens kozen positie in de buurt van Donald en ze zorgden dat er geen bal doorkwam. Eindelijk klonk het langverwachte fluitsignaal van de scheidsrechter. Donald sprong in de lucht. „Gewonnen,” juichte hij. Nu konden ze cola gaan drinken in het clubgebouw, zoals de clubleider ze beloofd had. Ze dromen ervan om mee te doen aan de Olympische Spelen. Eerst maar proberen om kampioen van Zuid-Holland te worden.

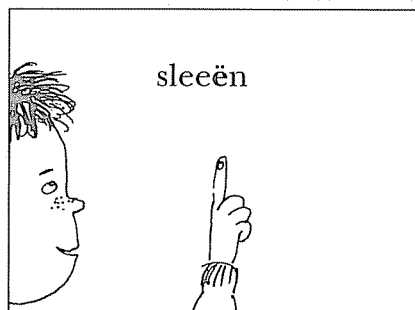

sleeën

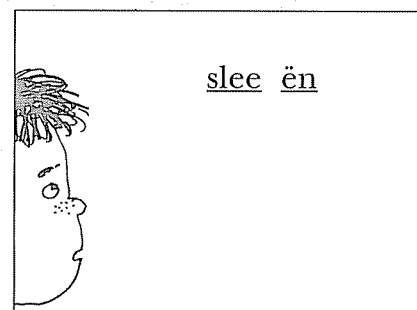
Dit is het voorbeeldwoord:

Kijk er goed naar.

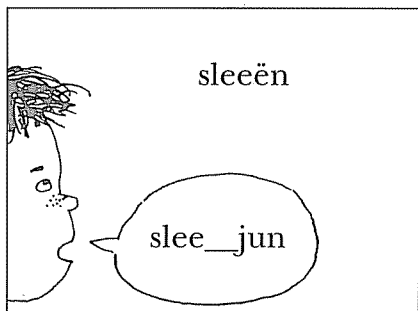

Let op bij de letter met het trema erboven.

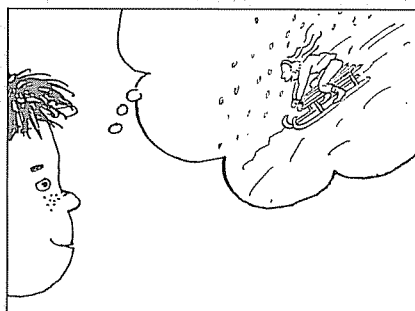

Bij het trema begint de nieuwe lettergreep.

Zo zeg je dit soort woorden, maar zo mag je ze niet schrijven:

Je begint met de eerste lettergreep.
Je kijkt verder en leest dan de rest.

Je denkt aan wat het woord betekent.

Andere vormen:

je ziet:	je zegt:
drieën	drie jun
zeeën	zee jun

Äustralië
 reünie
 ruïne
 ideeën
 tweeëndertig

Israëel
 terriër
 drieën
 reeën
 België

leliën
 sleeën
 tweeën
 melodieën
 knieën

geïllustreerd
 koloniën
 poriën
 calorieën
 skiër

mozaïek
 Pyreneeën
 feeën
 ruziën
 patiënt

taxiën
 genieën
 fantasieën
 allergieën
 symfonieën

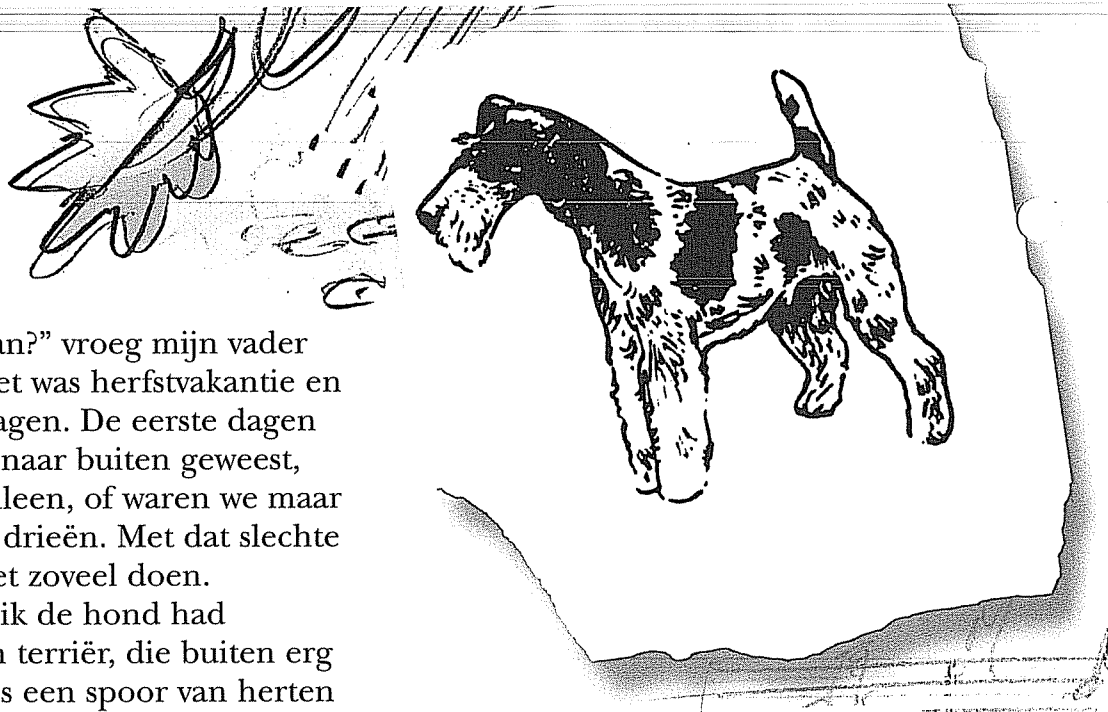
neuriën
 kopieën
 bacteriën
 zeeën
 maïs

skiën
 industrieën
 traliën
 financiën
 Albanië

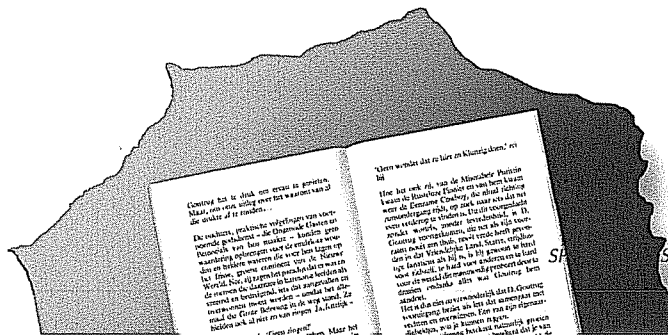
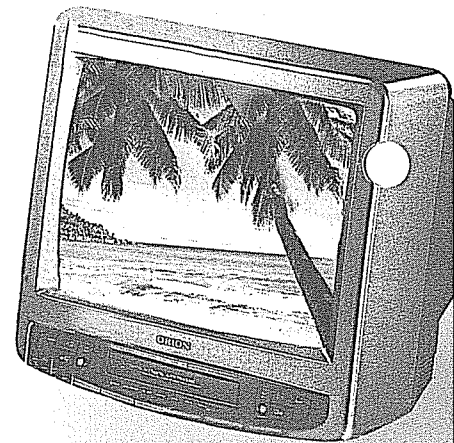
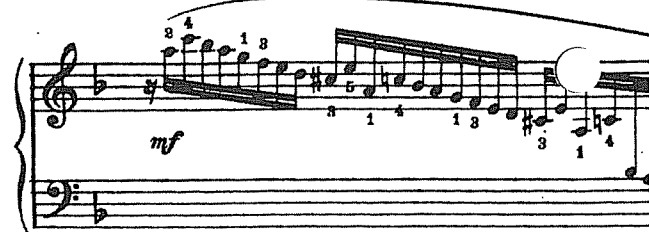
Een middag tv

„Wat heb je vandaag gedaan?” vroeg mijn vader toen we aan tafel zaten. Het was herfstvakantie en het regende al een paar dagen. De eerste dagen van de vakantie was ik wel naar buiten geweest, maar meestal was ik dan alleen, of waren we maar met z'n tweeën of met z'n drieën. Met dat slechte weer kun je buiten ook niet zoveel doen. Ik vertelde mijn vader dat ik de hond had uitgelaten. We hebben een terriër, die buiten erg wild doet. Als hij in het bos een spoor van herten of reeën ruikt, trekt hij vreselijk aan de lijn. Vandaag was dat ook zo: hij trok zo hard dat ik uitgleed op het natte gras en op mijn knieën viel. Het is een vreemde hond, want als je fluit of neuriet, wordt hij vanzelf weer kalm. Vandaag viel dat wat tegen. Ik moest op de terugweg wel tien melodieuze neurien, omdat hij anders onrustig bleef.

Toen ik thuiskwam, heb ik droge kleren aangetrokken en ben ik op de bank gaan liggen. De rest van de middag heb ik naar een vakantieprogramma op de tv gekeken. Eerst was er een tekenfilm voor kleine kinderen, waarin een kabouter iedereen na-aapte. Daarna lieten ze zien hoe kinderen in andere landen leven. Je zag een meisje in Australië, een Franse jongen in de Pyreneeën die bij een ruïne woonde, een gezin in België en een meisje in Israël. Toen kwam er een film over een schip dat de Zeven Provinciën heette en de grote zeeën bevoer. „Nou, nou,” zei mijn vader, „ik hoop niet dat je de rest van je vakantie voor de tv blijft zitten.” „Nee hoor,” zei ik. „Voor een keer is het wel leuk, maar ik lees eigenlijk net zo lief een spannend boek. Het allerliefst wilde ik dat het beter weer werd. Dan kan ik tenminste weer buiten spelen.”

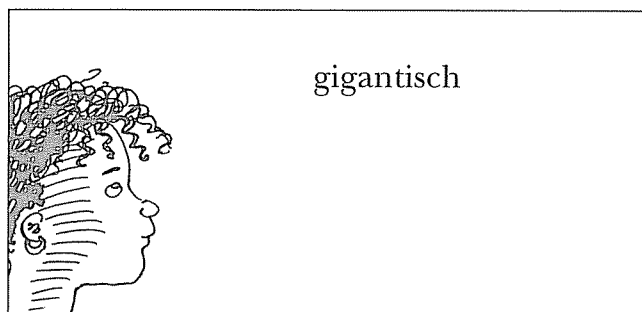

Presto

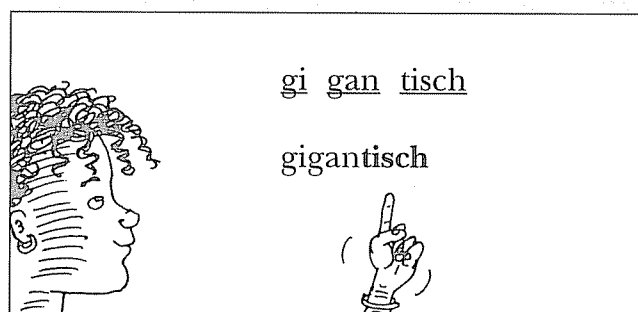

gigantisch

Dit is het voorbeeldwoord:

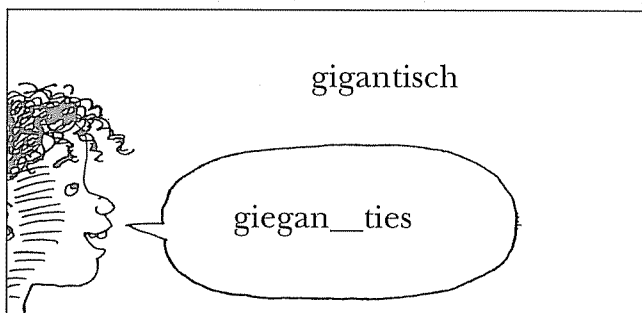

Kijk er goed naar.

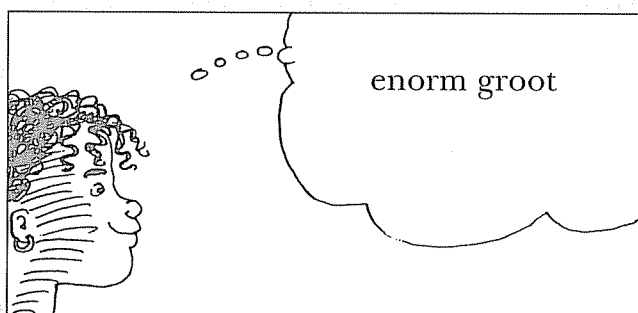

Het woord heeft drie lettergrepen.
Let vooral op de laatste lettergreep.

Zo zeg je dit soort woorden, maar zo mag je ze niet schrijven:

Je zegt de eerste twee lettergrepen.
Bij de laatste lettergreep zeg je **-ties-**
als je **tisch** ziet.

Je denkt aan wat het woord betekent.

○○

logisch
 elektrisch
 technische
 Atlantische

telefonisch
 typisch
 acrobatisch
 Aziatische

Indisch
 topografisch
 kritisch
 typische

magnetische
 fantastische
 praktische
 medische

fotografische
 Arabische
 tragische
 chemisch

Olympisch
 Noord-Atlantische
 technisch
 Oost-Indische

automatische
 dramatische
 logische
 Belgisch

optimistisch
 drastisch
 automatisch
 komisch

tragisch
 tropisch
 panisch
 chaotisch

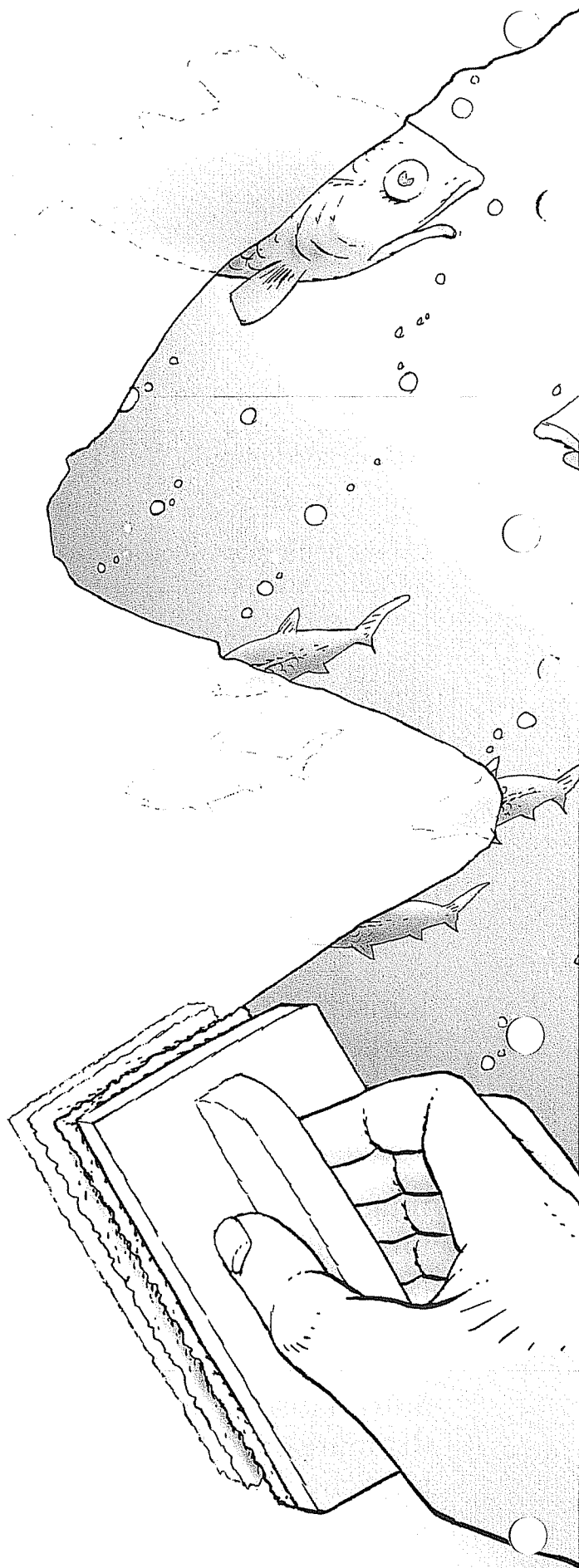
Een gigantisch karwei

„Hoi Anita,” zegt Marloes, „kom je buiten spelen?” Anita legt zorgvuldig de elektrische draden op hun plaats. „Ik kan nu niet,” zegt ze. „Ik ben het aquarium aan het schoonmaken en dat is een gigantisch karwei. Maar je mag gerust even blijven kijken, hoor.”

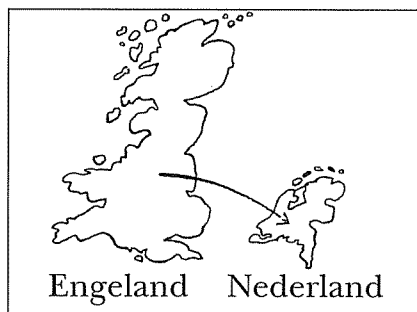
Dat vindt Marloes leuk. Het aquarium van Anita is een zoutwateraquarium. Er zitten allerlei tropische vissen in, Indische en Zuid-Aziatische, maar ook vissen uit de Atlantische Oceaan.

Het is een fantastische bak, die zo nu en dan grondig schoongemaakt moet worden. Anita is bezig de wanden van het aquarium schoon te maken met een magnetische spons. Dat is een typische spons, die uit twee delen bestaat. Eén deel zit aan de binnenkant van het glas en het andere aan de buitenkant. In beide sponsdelen zit een magneetje. Als je de „buitenspons” over het glas beweegt, maakt de „binnenspons” de ruit aan de binnenkant schoon. Dat is heel praktisch, maar het kost toch veel tijd, want het is een gigantische bak met grote glazen wanden.

„Zo’n spons zou wel wat voor mijn moeder zijn,” lacht Marloes, „voor het ramen lappen.” Ze kijkt haar ogen uit. Het is toch wel knap van Anita, dat ze zo’n groot aquarium helemaal zelf onderhoudt. Soms gebeurt er iets tragisch, zoals vorige week. Toen is er een klein Indisch visje doodgegaan. Het was een komisch diertje, dat van die leuke acrobatische toeren uithaalde. Het maakte zelfs een koprol. Anita doet daar niet zo dramatisch over dat dat visje nu dood is. „Je kunt niet meer doen dan je best,” zegt ze. „Het is alleen een teken dat je zo’n aquarium goed moet bijhouden.” En optimistisch voegt ze eraan toe: „Het zal niet zo gauw weer gebeuren.” Als Anita klaar is, drinken ze samen een groot glas prik, en dan kunnen ze eindelijk buiten gaan spelen.

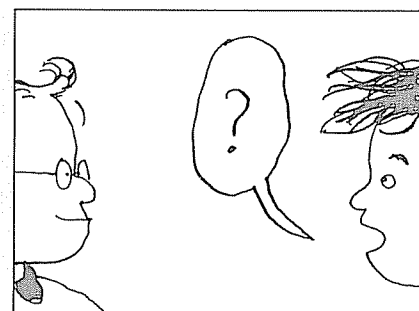
sorry

In het Nederlands komen woorden voor die uit het Engels zijn overgenomen.

Probeer de onderstaande woorden te lezen. Sommige woorden zul je herkennen.

Als je niet weet hoe je een woord moet uitspreken, vraag je het aan de juf, de meester of een kind in je groep.

●●

sorry
 hands
 jogging
 jam
 pony
 nylon

paperclip
 printer
 compactdisc
 walkman
 drugs
 computer

goal
 fietscross
 parttime
 poster
 dancing
 run

weekend
 sherry
 flat
 race
 pick-up
 floppydisk

tram
 show
 safe
 gentleman
 jeep
 recorder

memory
 aftershave
 airconditioning
 supertanker
 handle
 allround

return
 off
 on
 frame
 tank
 jerrycan

puck
 penalty
 dashboard
 glamour
 stick
 T-shirt

cockpit
 intercity
 sticker
 midgetgolf
 skippybal
 stopwatch

Een goede ruil

't Was zaterdagmorgen. Toen Mark zijn boterham met jam op had, trok hij meteen zijn regenjack aan. Dit weekend was er rommelmarkt in het buurtcentrum. De avond tevoren had hij allemaal rommeltjes in plastic tassen gepakt: een crossbaan, een raceauto waarvan een wiel met tape vastgeplakt zat en wat posters die hij kinderachtig was gaan vinden.

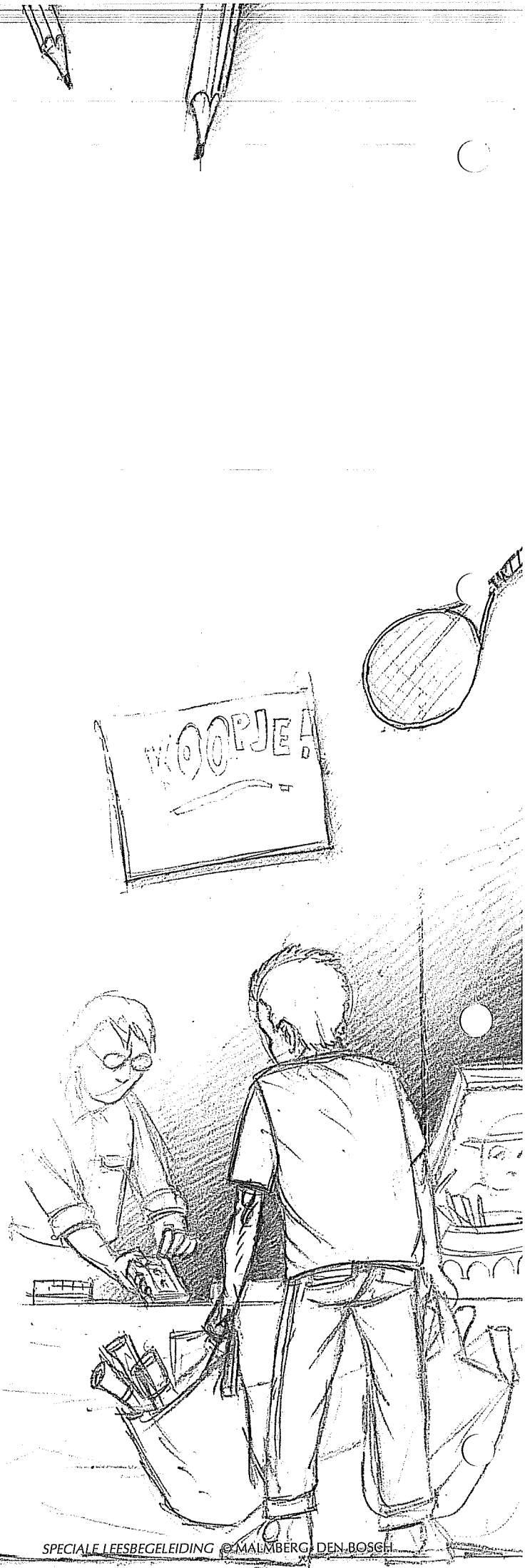
Toen hij in het clubgebouw aankwam, was het er al druk. Het leek er net een grote supermarkt. Er lag veel speelgoed: speelgoedpony's, een speelgoedtram, een jeep, een tank, een blaasvoetbalspel met twee goals, een memoryspel, enz. Er waren ook veel elektrische apparaten te koop, zoals een pick-up met een stapel singles, een oude computer, mixers en een cassette recorder. Daarnaast zag Mark frames van fietsen, een hoge berg jerrycans, halskettingen gemaakt van paperclips, een walkietalkie, een jukebox, panty's, een ijshockeystick en een puck, enfin, te veel om op te noemen. Mark liep wat rond en stopte toen hij een walkman zag liggen. Hij dacht: als ik die eens zou kunnen kopen. De walkman was beschadigd, er was een stukje van het plastic af, maar toen Mark de knop op „on” zette, hoorde hij dat hij het wel deed.

De eigenaar bleek een jongen te zijn die er twee had. Hij wou hem voor dertig gulden verkopen, maar dat vond Mark veel te veel.

„Zullen we ruilen?” vroeg hij de jongen. „Jij mijn volle plastic tassen en ik de walkman?”

„Dan moet ik eerst zien wat er in die tassen zit,” zei de knul. Mark gooide de tassen leeg en de jongen stalde alles uit en zette de crossbaan op.

„Wat een hoop speelgoed,” riep hij. „Hier krijg ik veel meer voor als ik het verkoop. Weet je het zeker, van die ruil?” Mark knikte. „Verkocht,” zei hij, pakte de walkman en vertrok. Dat was snel gegaan.

piano's
hoofdbureau
ongelukken
logisch
sorry
ideeën
Egypte

bijv.
taxiën
verandering
massa's
autobus
mee-eten
cowboy

theater
volwassenen
pizza's
privé
kampeerboerderij
d.w.z.
componist

familie
pyjama
reptielen
gordijnen
melodieën
kanaal
zeebodem

fantastisch
automobilisten
automatische
chirurg
export
hyena

elektrisch
pony
gymnastiek
technische
insect
weekend
blaadje

mw.
kilo's
reeën
kolonie
paperclip
financiën
belangrijk

komma's
knieën
oud-collega
foto's
verstandig
rozenstruik
taxi's

olympisch
video
behoorlijk
gymmen
procent
gorilla's
ozonlaag

nationaal
dynamo
zee-eend
typisch
direct
praktisch

balletje
race
afgelopen
kommetje
uitgevonden
spoedig
symbool

skiër
symfonie
zeeën
goal
marktmeester
's-Gravenhage
prachtig

lolly
fax
dierlijk
dynamiet
symfonieorkest
buiig
mama's

hopen
sterrenkunde
jury
schrobben
rodekool
cyclaam
typische

winkels
vragen
Tibetaanse
schommel
ijsco's
chaotisch

Het platteland

De ouders van Johan van Maarsenburcht hebben een landbouwbedrijf in het vlakke polderland, in de buurt van Lelystad. Ze verbouwen voornamelijk aardappelen. De boerderij ligt zeer afgelegen, meer dan een kilometer verderop liggen de boerderijen van de buren. Om daar te komen moet je ongeveer vijf minuten fietsen. Rondom het huis is een wijde vlakte. Sommigen vinden dat het een kaal landschap is, maar Johan vindt het juist fantastisch, al die ruimte. Het is er meestal ook erg stil. Soms hoor je landbouwmachines, de wind hoor je altijd. Naast het huis staat een grote schuur, waar de landbouwmachines staan en waar in het najaar massa's aardappelen liggen. Daar worden de aardappelen ook schoongemaakt en door schudmachines gesorteerd.

Omdat Johan zo ver van school woont, brengt zijn moeder hem met de auto. En als hij met kinderen van school wil spelen, moet dat altijd geregeld worden. Een of twee keer per week gaat er iemand met hem mee, of gaat hij bij iemand spelen. De andere dagen is hij alleen, want hij heeft geen broertjes of zusjes: ze zijn maar met hun drieën op de boerderij. Het maakt Johan niet zoveel uit. Hij heeft trouwens twee leuke hobby's. De eerste is zijn pony Eddy. Als Johan de achterdeur uitloopt, ziet hij het dier al staan, want zijn kleine wei ligt direct achter het huis. Johan verzorgt Eddy helemaal zelf, zijn ouders hoeven er niets aan te doen.

's Zaterdagsmorgens brengt zijn vader hem naar de paardrijles in Lelystad. Eddy is een grappige pony, die lekker snel kan lopen met van die kleine dribbelpasjes.

De andere hobby van Johan is crossen. Vorig jaar heeft zijn vader met een graafmachine een crossbaan gegraven, en iedere dag rijdt Johan met zijn crossfiets minstens vijf keer over die baan. Je ziet, Johan vermaakt zich wel op het platteland.

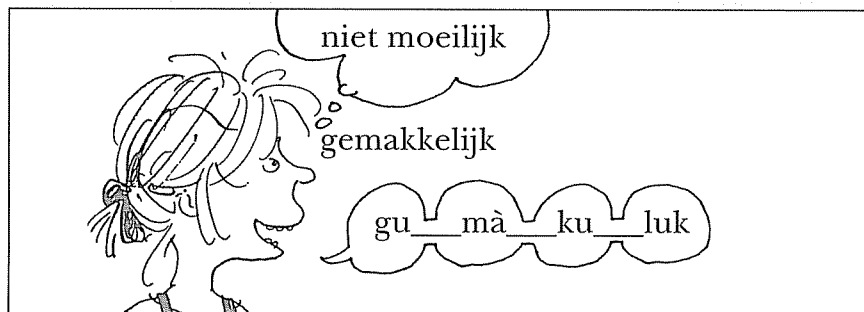

gemakkelijk

Dit is het voorbeeldwoord:

Het is een woord met veel
 lettergrepen.
 Het woord heeft
 diverse bijzonderheden.

Je begint met het eerste stukje en houdt dat even aan.
 Je kijkt verder en leest de andere lettergrepen of
 woorddelen.
 Je denkt aan wat het woord betekent.
 Als je weet welk woord het is, zeg je het helemaal.

•
 verschillende
 gemakkelijke
 speciale
 tegenwoordig
 Amerika
 televisie

tegenover
 wereldoorlog
 gehoorzaamheid
 Middeleeuwen
 temperatuur
 vergadering

bijzondere
 locomotief
 operatie
 vereniging
 verkeersregels
 Veronica

Nederlandse
 burgemeester
 kilometer
 verenigde
 elektrische
 geschiedenis

zogenaamde
 gedurende
 gevaarlijke
 onmogelijk
 oversteken
 zenuwachtig

ambtenaren
 beschuldigde
 halverwege
 indianen
 kamerplanten
 reageren

opgewonden
 veranderen
 verschrikkelijk
 geweldige
 Surinaamse
 Europese

dergelijke
 langzamerhand
 limonade
 regelmatig
 medelijden
 Arabieren

aangekomen
 Afrikaanse
 avonturen
 betekenen
 brandwondencentrum
 basisschoolleerling

Iedere dag het weerbericht

„Verschrikkelijk, wat een slecht weer, hè?”

„Frisjes buiten.” „Trek je jas aan, er is een bijzonder grote kans op regenbuien.”

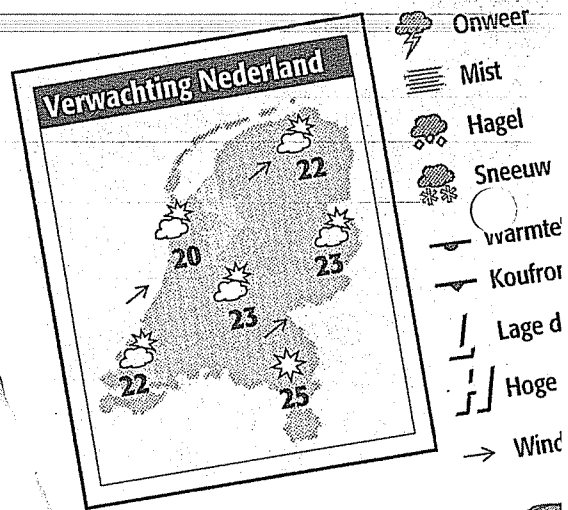
Iedere dag kun je mensen dergelijke opmerkingen over het weer horen maken. Als je op vakantie gaat, op een zomerdag een fietstochtje wilt maken, als je vliegenier, binnenvaartschipper of landbouwer bent, dan speelt het weer een grote rol.

Daarom willen de meeste mensen iedere dag weten wat de weersverwachtingen zijn. Als het glad wordt, weten de gemeentewerkers dat ze de strooiauto's klaar moeten zetten. Als er mist komt, moet de verkeerspolitie dat weten. Als er een tropische dag verwacht wordt, wil de strandpolitie op de hoogte zijn en als een basisschoolklas op schoolreis gaat, willen alle kinderen weten wat voor weer het wordt. Daarom kijken we iedere dag naar het weerbericht aan het eind van het televisiejournaal. Ook op het jeugdjournaal kun je ze zien.

In De Bilt, een plaats bij Utrecht, staat het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut, afgekort het KNMI. Daar werken weerkundigen, die met behulp van luchtfoto's en diverse apparaten, zoals computers, het weer voorspellen. Zij geven hun bevindingen door aan de mensen van het televisiejournaal.

Zo zie je op de televisie hoe de lucht boven Nederland eruitziet en vertellen ze je wat de te verwachten temperaturen zijn, hoe de windrichting is en hoe krachtig de wind is, allemaal belangrijke informatie.

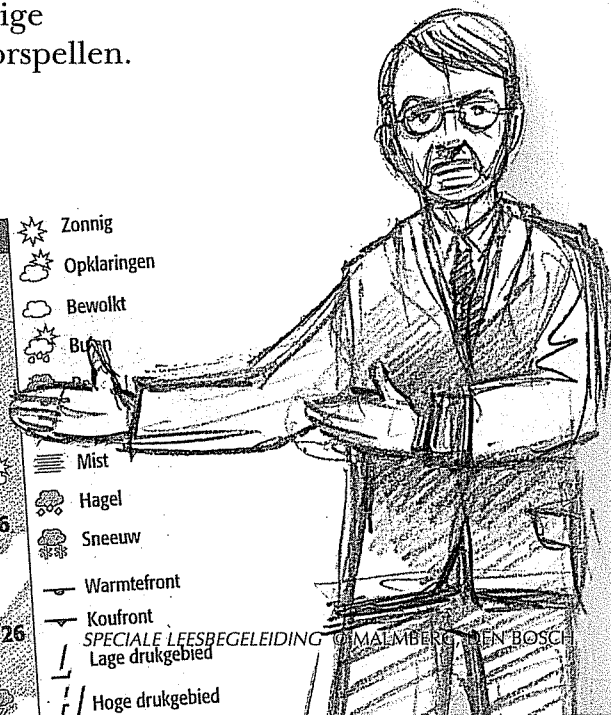
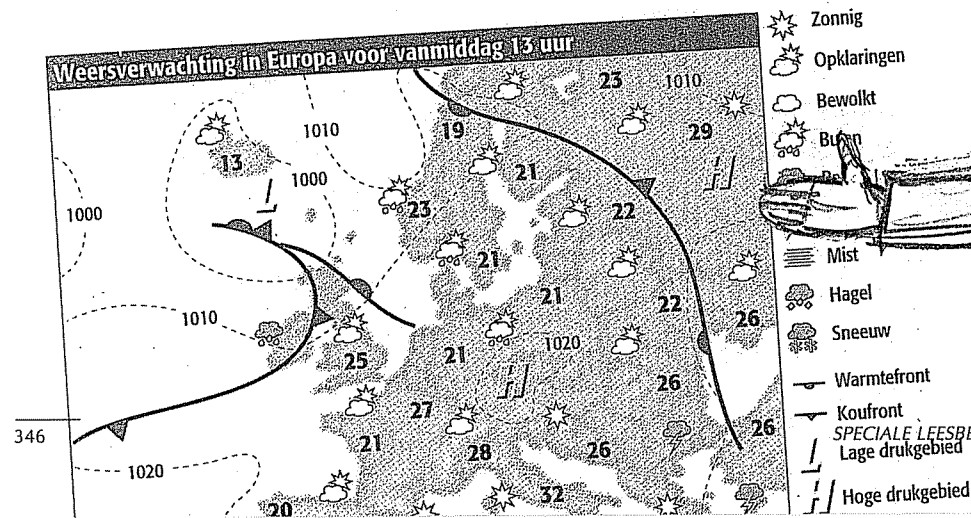
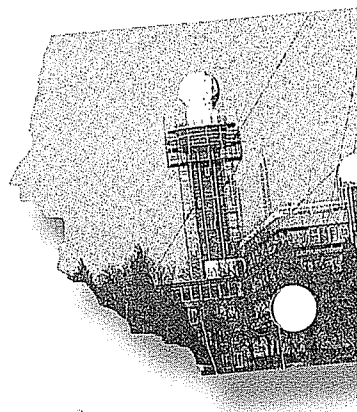
Als je thuis een thermometer hebt, kun je controleren of ze het weer goed voorspeld hebben. Je kunt het ook op teletekst nog eens rustig nalezen. Maar ondanks al hun hulpmiddelen zitten weerkundigen er soms radicaal naast; sommige ontwikkelingen zijn nu eenmaal onmogelijk te voorspellen.

Weersvoorzichten voor dagen:

voor	za	zo	n
zon in %:	35	50	5
neerslagkans:	10	10	3
minimumtemp:	-	1	1
middagtemp:	23	25	2
wind:	zw3	w3	zw

Zon en Maan Zondag 18 j
Zon op: 5.39, onder: 21.49. M
onder: 0.14.

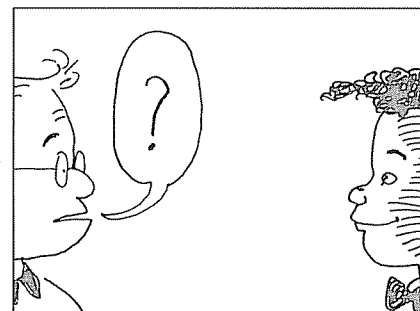
logé

In het Nederlands komen woorden voor die uit het Frans zijn overgenomen.

Probeer de onderstaande woorden te lezen. Sommige woorden zul je herkennen.

Als je niet weet hoe je een woord moet uitspreken of wat het betekent, vraag je het aan de juf, de meester of een kind in je groep.

volume
mode
cadeau
diner
pension
retour

taille
etalage
café
restaurant
enquête
privé

garderobe
toilet
crème
louche
cognac
station

bouvier
biljet
galant
menu
lotion
permanent

champagne
medaille
vaccin
journaal
douche
bioscoop

logé
parfum
concours
bonbon
bouillon
hotel

perron
locomotief
mentaal
projectie
fouilleren
hangar

bureau
concurrentie
paté
bagage
crêpepapier
machine

buffet
servet
caissière
receptie
maillot
ceintuur

opticien
ventilatie
plafond
hospitaal
compote
dessert

centrifuge
pantalon
chanson
crèche
envelop
croissant

pardon
affiche
paraplu
chef
journalist
entree

Diner onderweg

Michel zit met zijn ouders en zijn zus Antoinette in de trein naar Avignon. Daar wonen zijn tante Mireille, oom Luc en hun zoon François, bij wie ze een paar dagen gaan logeren. „Laten we eens kijken of we ergens kunnen eten,” zegt moeder.

„Ik begin trek te krijgen, en in deze trein is geloof ik een restaurant.” Ze lopen achter elkaar door het gangpad. Aan de ene kant van de gang zijn de coupés en aan de andere kant kijk je naar buiten. Daar zie je soms een andere trein voorbijflitsen.

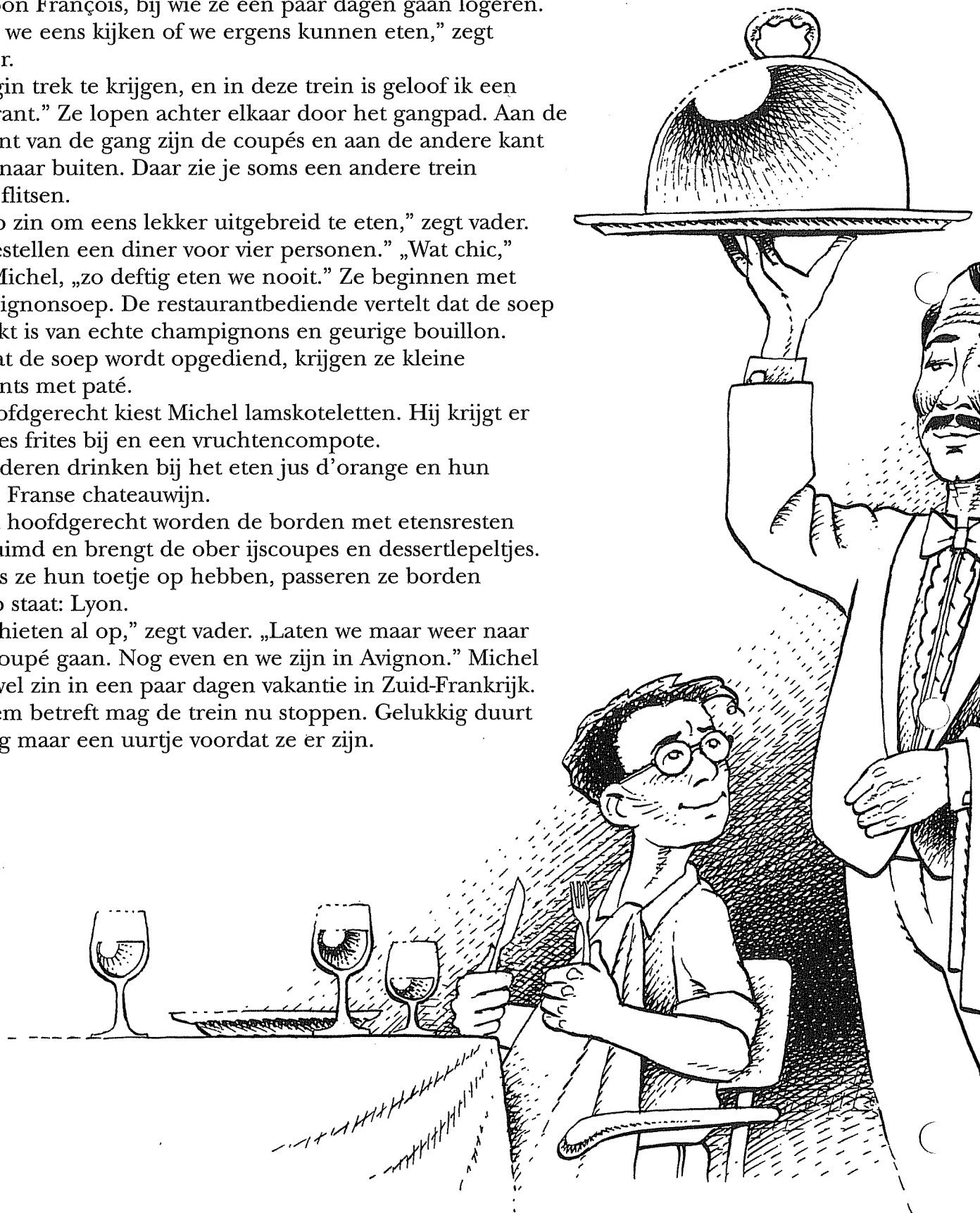
„Ik heb zin om eens lekker uitgebreid te eten,” zegt vader. „We bestellen een diner voor vier personen.” „Wat chic,” lacht Michel, „zo deftig eten we nooit.” Ze beginnen met champignonsoep. De restaurantbediende vertelt dat de soep gemaakt is van echte champignons en geurige bouillon. Voordat de soep wordt opgediend, krijgen ze kleine croissants met paté.

Als hoofdgerecht kiest Michel lamskoteletten. Hij krijgt er pommes frites bij en een vruchtencompote.

De kinderen drinken bij het eten jus d'orange en hun ouders Franse chateaufwijn.

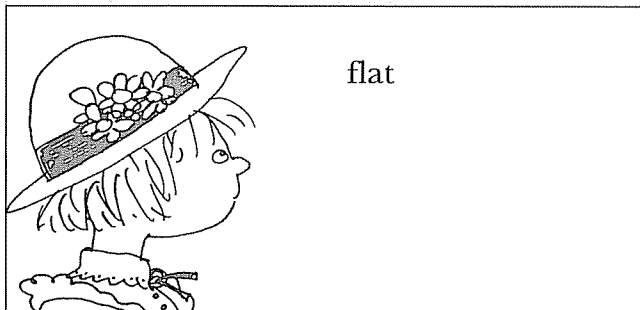
Na het hoofdgerecht worden de borden met etensresten opgeruimd en brengt de ober ijscoupes en dessertlepeltjes. Juist als ze hun toetje op hebben, passeren ze borden waarop staat: Lyon.

„We schieten al op,” zegt vader. „Laten we maar weer naar onze coupé gaan. Nog even en we zijn in Avignon.” Michel heeft wel zin in een paar dagen vakantie in Zuid-Frankrijk. Wat hem betreft mag de trein nu stoppen. Gelukkig duurt het nog maar een uurtje voordat ze er zijn.

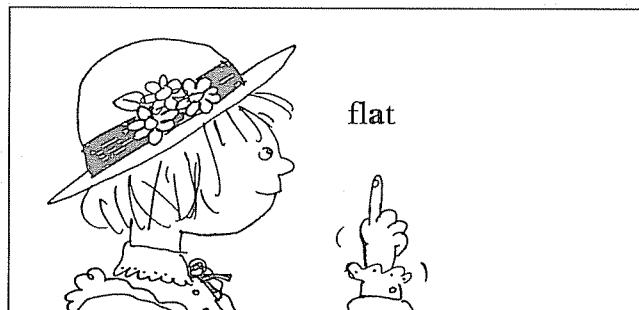

flat/trainer

Dit is het voorbeeldwoord:

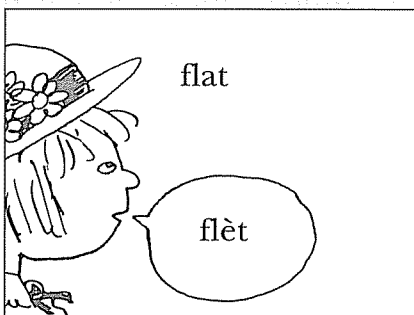

Kijk er goed naar.

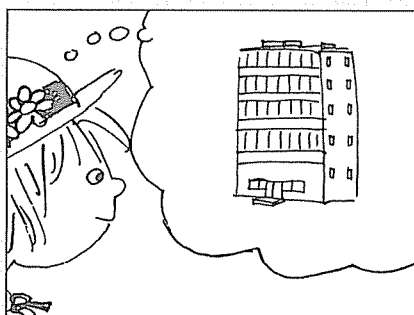

Let op de a.

Zo zeg je dit soort woorden, maar zo mag je ze niet schrijven:

Je leest de a als een è.

Je denkt aan wat het woord betekent.

Andere voorbeelden:

je ziet:	je zegt:
frame	freem
jack	jek
trainer	treenur

tram

jam

fan

clan

dashboard

trams

tramhalte

tramkaart

tramconducteur

jampot

camping

caravan

jack

baby

Kathy

frames

trainen

cake

cape

regencape

jerrycan

gentleman

Nancy

Sandy

muziekband

kersenjam

fanclub

muziekband

tramreiziger

tramlijn

paperclip

trainer

rails

tramrails

treinrails

chocoladecake

cakevorm

notencake

flatdeur

flatgebouw

tank

planning

drumband

tankstation

kersenjam

handicap

hands

relax

jazz

fanclubblad

James

Thames

frame

fietsframe

fans

cakemeel

jazzband

tanks

jacks

handicaps

Met de tram naar de oorarts

Sandy heeft al vier nachten niet geslapen vanwege de oorpijn.

Ze is nu met haar moeder op weg naar een oorarts in het ziekenhuis.

Ze hebben de trein naar de stad genomen en lopen het station uit op zoek naar een tramhalte. Sandy heeft een muts over haar oren getrokken. Als ze wat afleiding heeft, kan ze de pijn wel verdragen.

Buiten het station volgen ze de tramrails en zo vinden ze al gauw de tramhalte. Dit is de eerste keer dat Sandy in een tram zit, want meestal gaan ze met de auto naar de stad. Sandy vindt het wel spannend. Nu kan ze iets terugzeggen als haar vriendin Nancy opschept over de tram. Als Sandy de tram instapt, valt haar het dashboard op. Daar zit maar één knop en er zijn weinig klokjes en tellertjes. Ze weet dat er ook geen benzinetank in een tram zit, omdat hij op elektriciteit rijdt. In deze tram is geen conducteur aanwezig, alleen een trambestuurder. Hij stempelt hun strippenkaart af, en daar gaan ze. Tegenover Sandy zit een mevrouw met een baby. Ze zegt steeds: „Vind jij het ook leuk in de tram, Jane?” Maar Jane zegt nog niets terug.

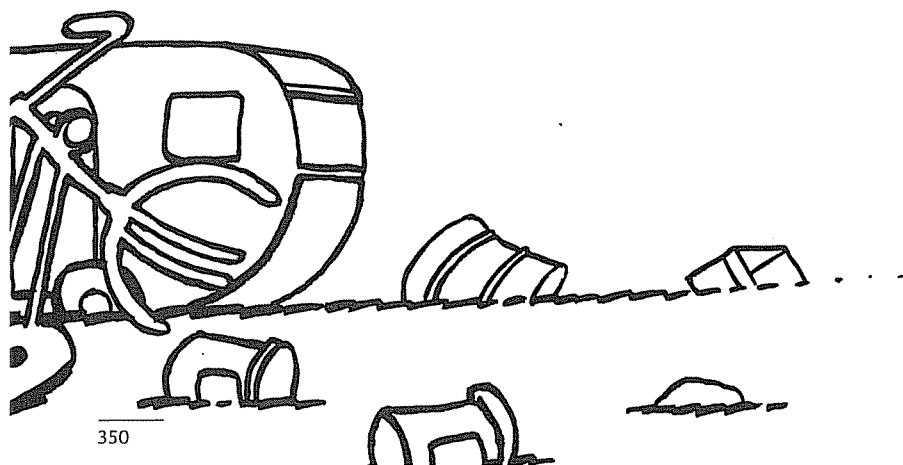
„Kijk mam,” roept Sandy ineens. „Er rent een man in een blauw jack met de tram mee.”

„Hij traint waarschijnlijk voor de marathon,” zegt haar moeder.

De tram stopt vaak, en iedere keer stappen er mensen in en uit.

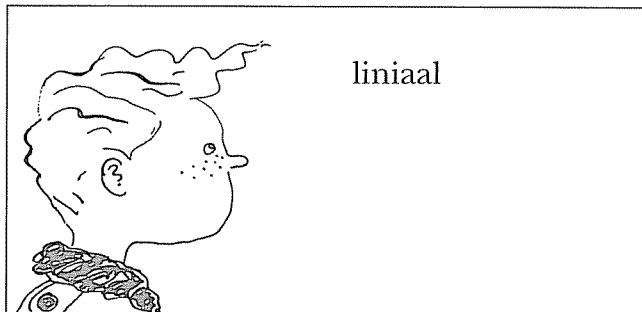
Ze komen langs flats en langs een hoop rommel op straat. In een flits ziet Sandy jampotten in de goot liggen, een jerrycan, een oude cape, een stuk cake en het frame van een fiets. Op een veldje staat een oude caravan zonder wielen.

Eindelijk zijn ze bij het ziekenhuis. In de tram heeft Sandy even niets van haar oorpijn gevoeld, maar als ze de trappen van het ziekenhuis oplopen, begint die stekende pijn weer. Hopelijk kan de oorarts haar helpen.

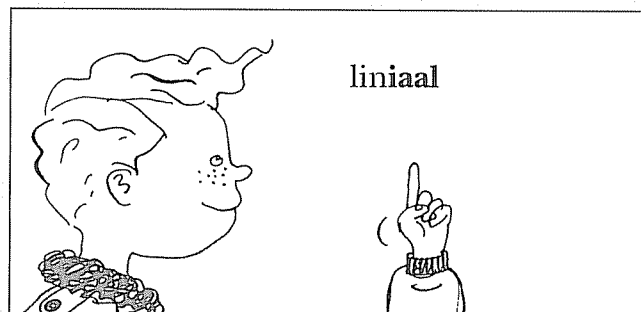

liniaal/ officieel

Dit is het voorbeeldwoord:

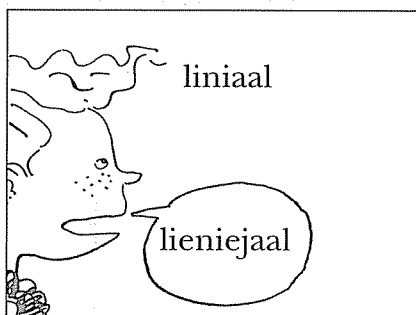

Kijk er goed naar.

Let op dit stuk.

Zo zeg je dit soort woorden, maar zo mag je ze niet schrijven:

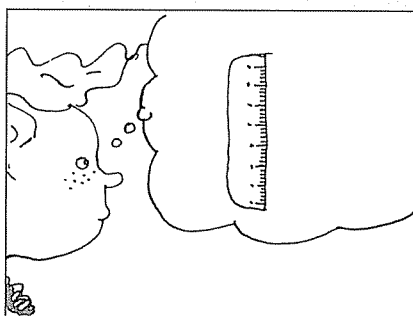

Je voegt in gedachten een j toe.

○○

speciaal
 materiaal
 schrijfmateriaal

lesmateriaal
 liniaal
 ruilmateriaal

Je denkt aan wat het woord betekent.

industrieel
 officieel
 financieel

commercieel
 sociaal
 spelmateriaal

Er zijn twee soorten:

je ziet:	je zegt:
materiaal	ma tur iejaar
officieel	of fie sjeel

schoolmateriaal
 speciale
 gymmateriaal

bouwmaterial
 materieel
 provinciaal

Een speciale dag

Hella woont in Gouda, in de wijk Goverwelle. Ze heeft op school meer dan twee jaar in een noodlokaal gezeten.

Vandaag is het een speciale dag, want vandaag gaan Hella en de andere kinderen uit de wijk voor het eerst naar het nieuwe schoolgebouw.

Gisteren hebben ze vrij gehad. Toen is al het materiaal uit het noodlokaal naar het nieuwe gebouw verhuisd.

Vandaag is het feest. Als Hella met haar zusje en haar vader bij school aankomt, staan er al veel mensen. Rondom de school is het heel rommelig, er liggen nog veel bouwmaterialen.

Officieel wordt de school pas over twee maanden geopend, maar vandaag nemen de kinderen het gebouw al in gebruik.

Bij de ingang van de school is een soort strik gemaakt. Om half negen mogen het jongste en het oudste kind met een speciale schaar de strik doorknippen. Nu is de nieuwe school geopend en mogen ze allemaal naar binnen.

Hella's meester brengt zijn groep naar hun eigen lokaal.

Hella ziet dat er nog een hoop materialen uit het noodgebouw liggen.

Het schrijfmateriaal en het lesmateriaal zijn nog hetzelfde, maar Hella's liniaal heeft de verhuizing niet overleefd en is in tweeën gebroken.

Het lokaal is wel heel anders dan het noodlokaal. Het is er veel stiller en er is meer licht.

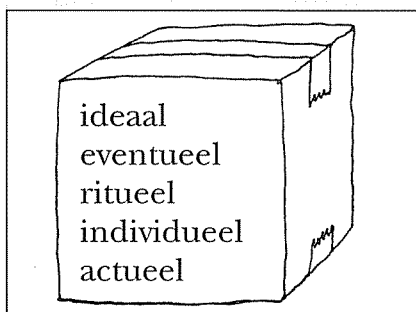
De kinderen praten wat met elkaar over de nieuwe school en daarna gaan ze samen de school bekijken, speciaal de nieuwe gymzaal.

Daar staat heel veel nieuw gymmateriaal en spelmateriaal.

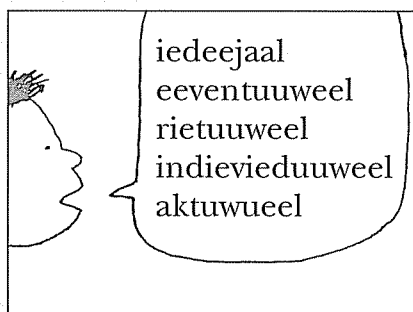
Hella zou wel meteen gymles willen, maar dat is onmogelijk.

Na de pauze viert de hele school feest in de gymzaal, waarbij Coco de clown optreedt. Ze mogen op deze speciale dag vroeg naar huis, want morgen gaan ze pas echt van start.

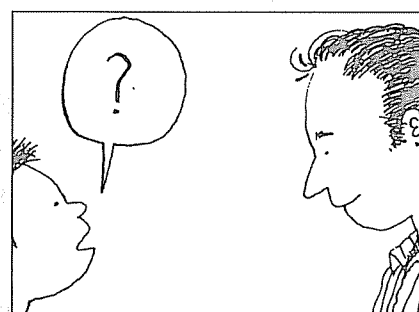
ideaal/eventueel

Er zijn woorden die eindigen op **eaal** of **ueel**.

Zo spreek je ze uit.

Je kunt de juf/meester vragen wat het woord betekent.
Lees ook de onderstaande zinnen.

ideaal
eventueel
ritueel

individueel
ideale
eventuele

idealen
rituelen
actueel

punctueel
intellectueel
actuele

Dat lekkere windje is ideaal surfweer.
Mijn ideaal is eens zwemkampioen te worden.
Vijfendertig kinderen in een lokaal is niet ideaal.

Als jouw fiets stukgaat, kun je eventueel mijn fiets lenen.
Lust jij eventueel nog wat kaas?

Als een indianenjongen jager wordt, vindt er een ritueel plaats in de vorm van een inwijdingsfeest.
Die keeper maakt van het uittrappen van de bal een heel ritueel.
Onze club verloor, maar individueel presteerde ik wel redelijk.

Milieuvervuiling is een actueel probleem.

Karel is erg punctueel. Hij is altijd precies op tijd.

Karima speelt graag de intellectueel. Ze laat graag zien wat ze allemaal weet.

Zomertijd

Sinds 1977 hebben we in Nederland zomertijd. Dat wil zeggen dat we 's zomers een andere tijd hebben dan 's winters. Het grote voordeel van de zomertijd is, dat het 's avonds een uur langer licht blijft. Voor veel mensen is dat ideaal, want dan kunnen ze 's avonds nog lekker veel dingen buiten doen. Ze kunnen eventueel nog een eind gaan fietsen of buiten zitten of spelen.

De huiskamerlampen en straatverlichting gaan een uur later aan en dat kost minder elektriciteit. Energiebesparing is zeer actueel. Je leest er tegenwoordig veel over. De zomertijd geeft een besparing van één procent. Dat lijkt niet veel, maar het is de moeite waard.

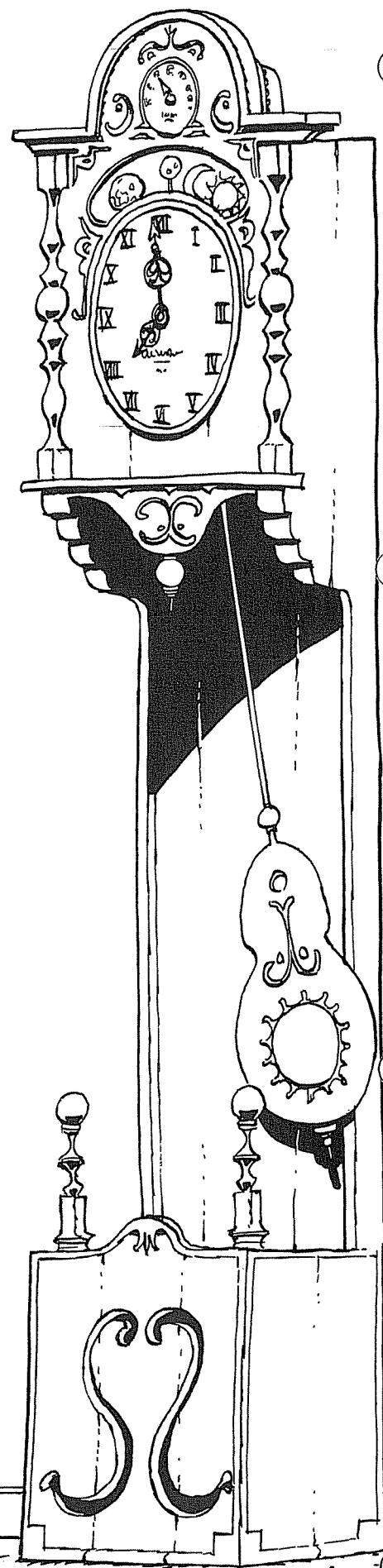
In de krant en op het journaal wordt aangekondigd wanneer de zomertijd begint. Je moet die nacht de klok een uur vooruitzetten. Mijn opa doet dat altijd de avond van tevoren. Mijn grootouders hebben een grote Friese klok, die mijn grootvader iedere avond om acht uur opwindt. Hij maakt daar altijd een heel ritueel van.

Om klokslag acht uur gaat hij naar de klok, pakt de sleutel en zegt: „Tijd voor je dagelijkse beurt, jongen.” Dan steekt hij de sleutel in een gat en draait hem vijf keer om. „Zo,” zegt hij dan, „jij kunt weer een poosje vooruit.”

Mijn opa doet dat al vijftig jaar op dezelfde manier. Die oude klok is trouwens een ideale klok, want hij loopt precies op tijd en hij is nog nooit stuk geweest. Zou dat aan de uitstekende verzorging liggen? Als mijn grootvader eventueel eens ziek zou worden, moet die klok vast en zeker naast zijn bed komen te staan.

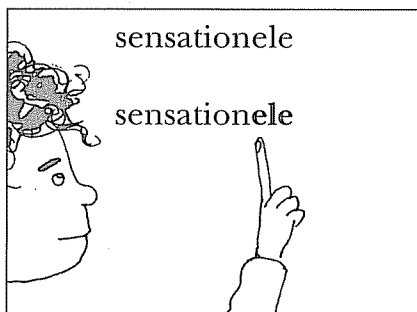
Iedereen moet zijn klok(ken) een uur vooruitzetten als het zomertijd wordt en een uur terug bij het begin van de wintertijd.

Dat is de afspraak, waaraan iedereen zich moet houden, anders wordt het natuurlijk een puinhoop.

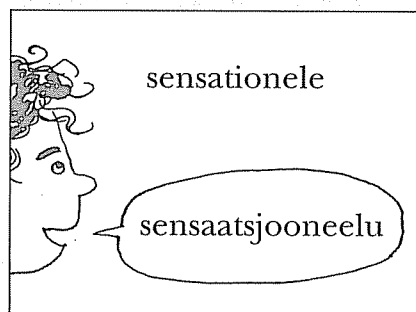

sensationele

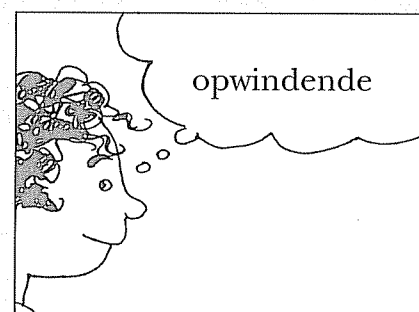
Dit is het voorbeeldwoord:

Let op bij dit laatste stuk.

Je leest het woord
 lettergreep voor lettergreep,
 maar zingt ze wel aan elkaar
 vast.
 Het laatste stuk lees je als
 -eelu-.

Je denkt aan wat het woord
 betekent.

○○

eventuele
 originele
 sensationele

gele
 ten tonele
 hele

culturele
 emotionele
 algehele

individuele
 actuele
 procentuele

ten dele
 vele
 criminele

originele
 momentele
 traditionele

Haaien

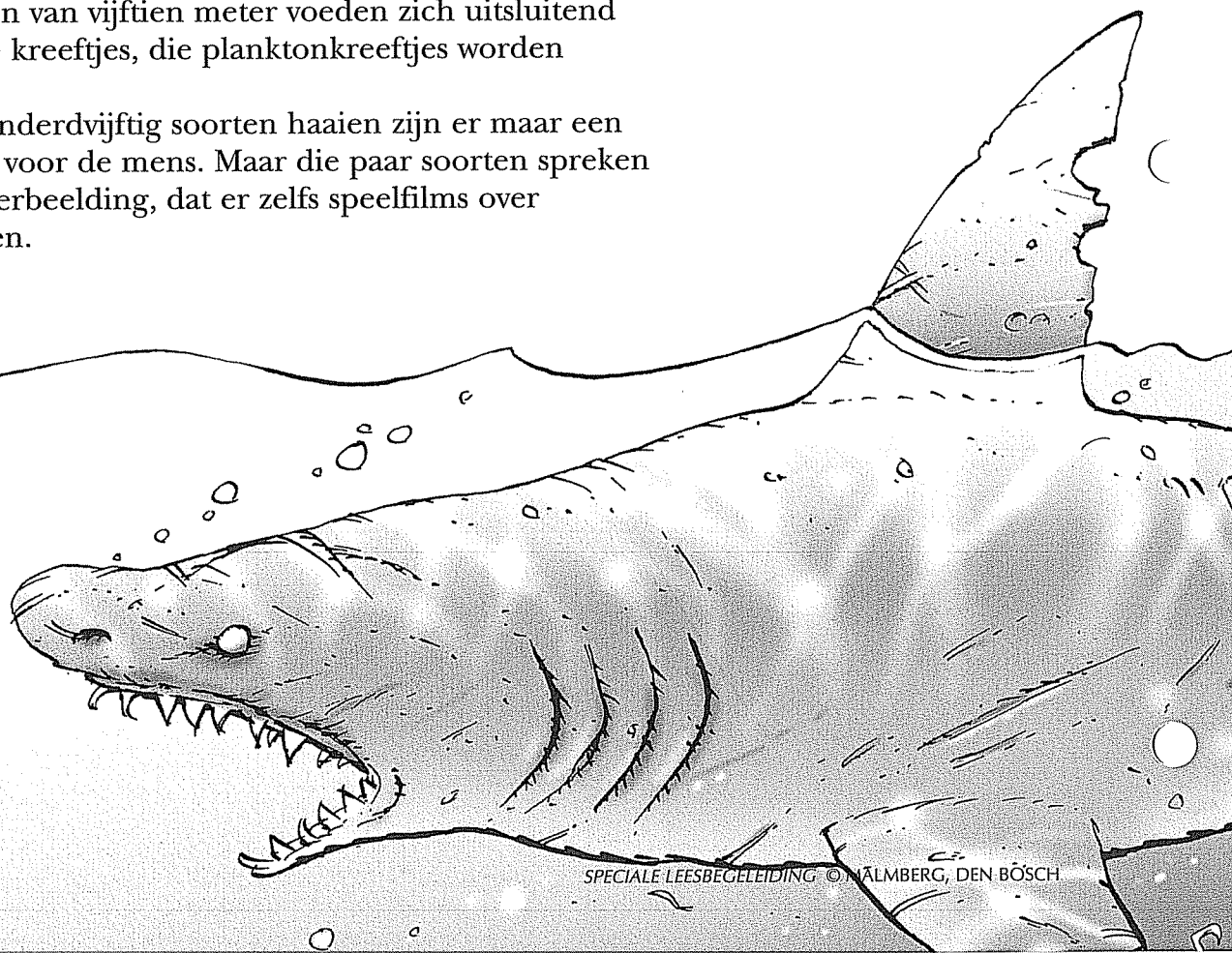
In de Noordzee leven allerlei soorten vissen, bijvoorbeeld haring, makreel en kabeljauw. Wat weinig mensen weten is dat er in de Noordzee ook haaien voorkomen. Haaien zijn dieren die bekendstaan als zeer gevaarlijk. Procentueel berekend is de kans dat je aan de Nederlandse kust een haai tegenkomt zeer gering. Alleen de blauwe haai, de toonhaai en de reuzenhaai komen bij onze kust nog wel eens ten tonele. Ze worden echter meestal verjaagd door harde geluiden en drukte. Er zijn hier dan ook geen actuele gevallen van haaienbeten bekend.

In Australië is dat wel anders. Daar komt de haai vlak onder de kust voor. Als daar een haai gesignaleerd wordt, breekt er vaak paniek uit onder de mensen, wat zich uit in emotionele reacties als gillen en wegvlugten.

Een haai kan vooral gevaarlijk worden als hij bloed ruikt. Er zijn er die dan in een algehele razernij uitbarsten. Ze vertonen ronduit criminele gedragingen en verslinden alles wat in hun buurt komt. Het sensationele beeld van de bloeddorstige haai die reeds vele mensen heeft verslonden is echter maar ten dele waar. Immers, de meeste haaien komen niet in ondiep water en mijden bovendien luidruchtige badplaatsen.

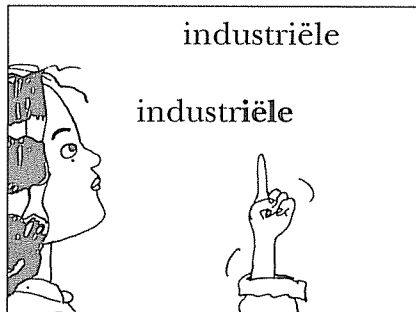
Hoewel alle haaien roofdieren zijn, kun je niet zeggen dat ze allemaal gewelddadig jacht maken op hun prooi. Veel van die grote haaien van vijftien meter voeden zich uitsluitend met piepkleine kreeftjes, die planktonkreeftjes worden genoemd.

Van de tweehonderdvijftig soorten haaien zijn er maar een paar gevaarlijk voor de mens. Maar die paar soorten spreken zozeer tot de verbeelding, dat er zelfs speelfilms over gemaakt worden.

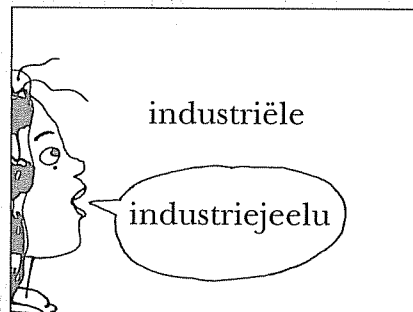

industriële

Dit is het voorbeeldwoord:

Let op bij dit laatste stuk.

Je leest het woord
lettergreep voor lettergreep,
maar zingt ze wel aan elkaar
vast.
Het laatste stuk lees je als
-iejeelu-.

Je denkt aan wat het woord
betekent.

●●

principiële
industriële
financiële

materiële
officiële
commerciële

De vader en moeder van Els hebben om principiële redenen hun auto verkocht. Ze willen geen bijdrage leveren aan de luchtvervuiling.

Op dit terrein zijn veel industriële activiteiten. Kijk maar naar al die fabrieken.

De financiële situatie van onze zwemclub is een ramp. We moeten allemaal meer gaan betalen.

De materiële voorzieningen in die gymzaal zijn prima. Er zijn voldoende toestellen en spelmaterialen.

De officiële opening van onze school is volgende week. De burgemeester zal dan het lint doorknippen.

Bij de commerciële televisie betalen ze de programma's uit reclameopbrengsten.

Het rampenplan

Vanmorgen lag er een gele enveloppe in de brievenbus. Er zat een folder in van de fabriek bij ons in de buurt. Vanuit onze voorkamer zie je de schoorstenen van de fabriek. Wat er precies gemaakt wordt, weten maar weinig mensen. Iedere dag rijden er tankauto's af en aan. Ze vervoeren een vloeistof die gebruikt wordt bij het samenstellen van verf. Het industriële terrein is heel groot. Ik heb weleens een tocht gemaakt langs het hek, toen was ik een hele tijd onderweg.

In de folder stond dat er zich op de fabriek allerlei materiële problemen kunnen voordoen. Er kunnen gassen ontsnappen en er kunnen zich ontploffingen voordoen. Die fabriek is dus een reële bedreiging van onze veiligheid. Hij wordt echter niet gesloten omdat er nogal wat commerciële belangen op het spel staan.

Sluiting zou een financiële tegenvaller betekenen. Bovendien zorgt het bedrijf voor werkgelegenheid.

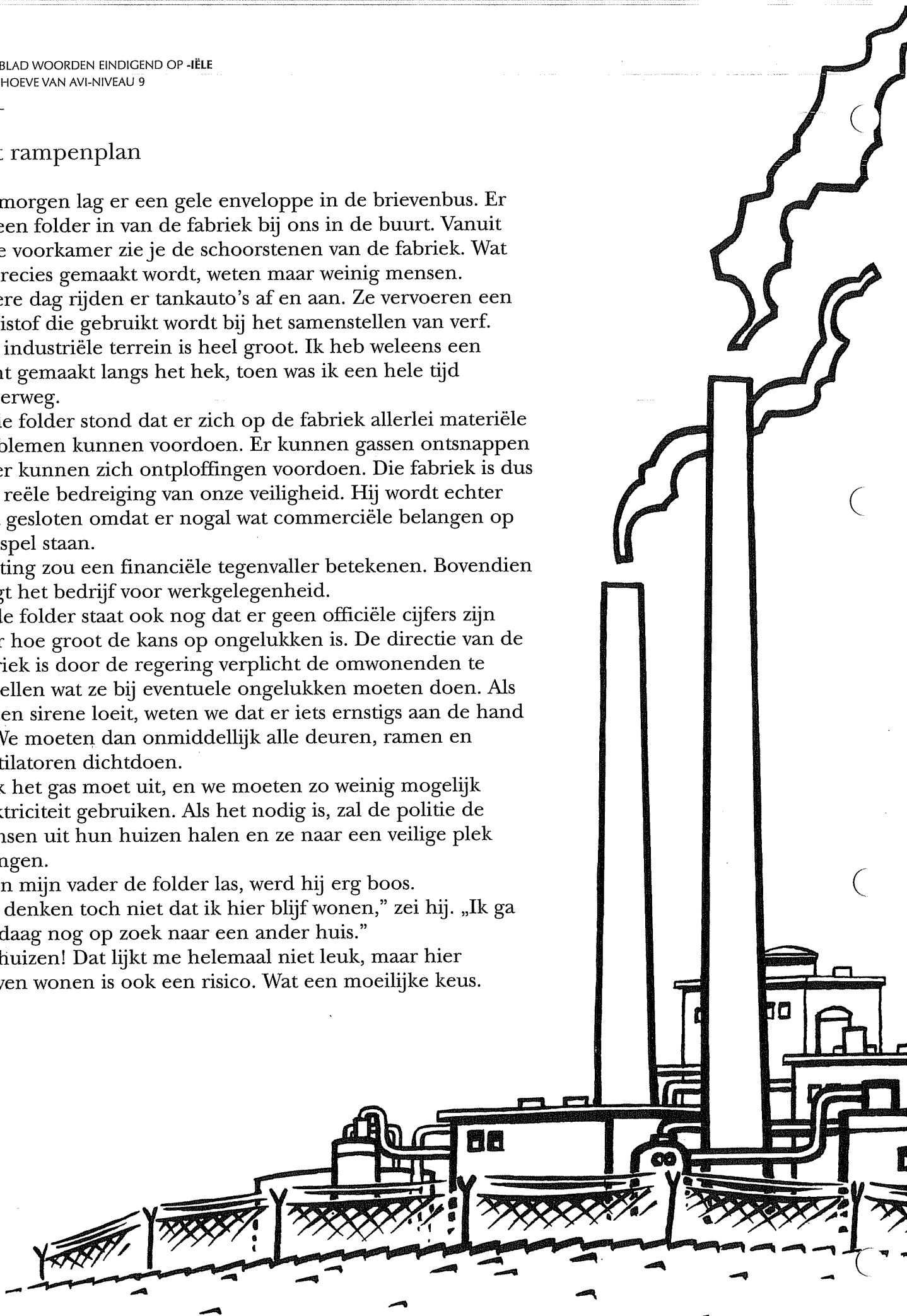
In de folder staat ook nog dat er geen officiële cijfers zijn over hoe groot de kans op ongelukken is. De directie van de fabriek is door de regering verplicht de omwonenden te vertellen wat ze bij eventuele ongelukken moeten doen. Als er een sirene loeit, weten we dat er iets ernstigs aan de hand is. We moeten dan onmiddellijk alle deuren, ramen en ventilatoren dichtdoen.

Ook het gas moet uit, en we moeten zo weinig mogelijk elektriciteit gebruiken. Als het nodig is, zal de politie de mensen uit hun huizen halen en ze naar een veilige plek brengen.

Toen mijn vader de folder las, werd hij erg boos.

„Ze denken toch niet dat ik hier blijf wonen,” zei hij. „Ik ga vandaag nog op zoek naar een ander huis.”

Verhuizen! Dat lijkt me helemaal niet leuk, maar hier blijven wonen is ook een risico. Wat een moeilijke keus.

Atlantische Oceaan

●●
 Amsterdam
 Limburg
 Zeeland
 Turkije
 Eindhoven
 West-Europa

Atlantische Oceaan
 Japan
 Zweden
 Drenthe
 Pyreneeën
 Den Helder

Zambia
 Rio de Janeiro
 Luxemburg
 Missouri
 IJsselmeer
 Noordzeekanaal

Griekenland
 Emmen
 Afrika
 Lek
 Katwijk
 Londen

Azië
 West-Duitsland
 Karpaten
 Australië
 Maastricht
 Sovjet-Unie

Haarlemmermeerpolder
 Egmond aan Zee
 Tunesië
 Saudi-Arabië
 Verenigde Staten
 Venetië

Spijkenisse
 Europa
 Sneekmeer
 Zwitserland
 Zuid-Korea
 Almelo

Loire
 Stockholm
 Donau
 Amersfoort
 Mississippi
 Sahel

Italië
 Helsinki
 Monaco
 Badhoevedorp
 Curaçao
 Scandinavië

De wereldreis

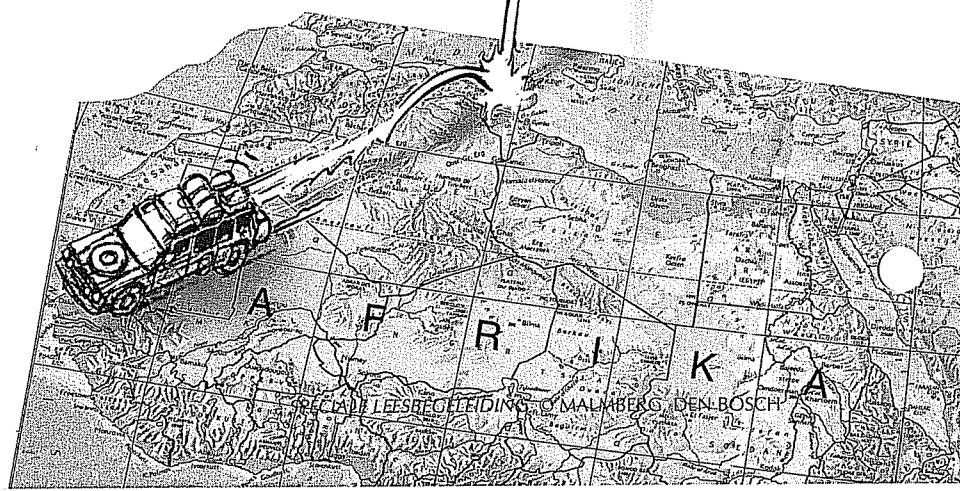
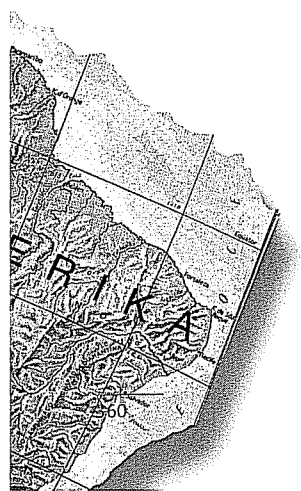
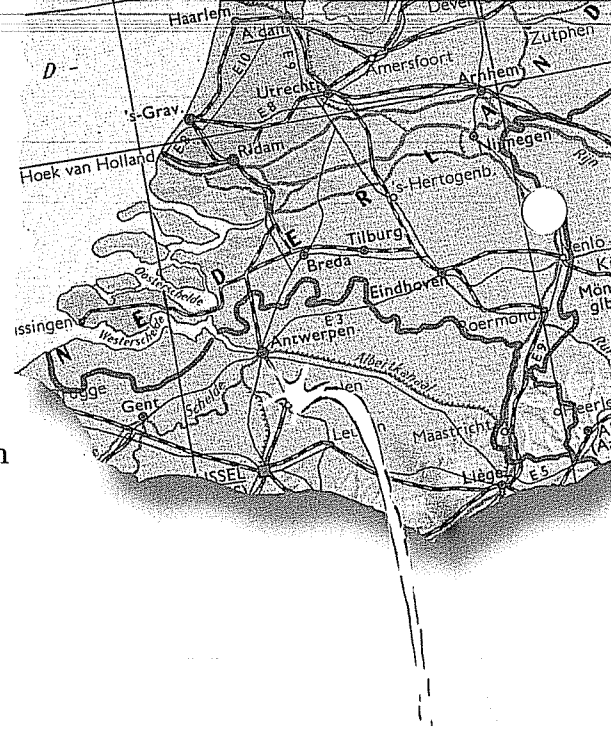
In onze krant staat iedere week een leuk artikel. Twee Nederlanders maken een wereldreis en sturen elke week een verslag van hun ervaringen naar de krant.

Ze zijn bijna een jaar geleden uit Deventer vertrokken in een Landrover. Dat is een soort terreinwagen, waarmee je ook op slechte wegen kunt rijden. Ze reden langs de IJssel naar het Zuiden. Bij Zevenaar passeerden ze de Nederlandse grens. Via Duitsland en Zwitserland kwamen ze in Zuid-Frankrijk terecht.

In de buurt van Monaco hebben ze een paar dagen gerust. Ze leerden een stel aardige Monegasken kennen, bij wie ze een week gelogeed hebben.

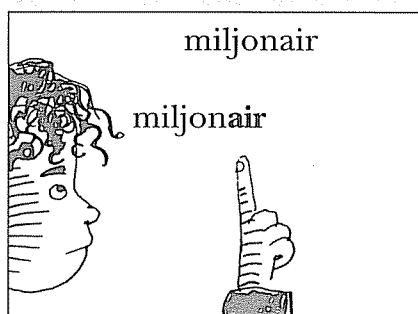
Vanuit Monaco reden ze Italië binnen en ze staken de rivier de Po over. Daarna ging het via Joegoslavië en Bulgarije naar Turkije. In het Pontische gebergte in Turkije kregen ze autopech. Een rotsblok beschadigde hun auto. De Landrover moest naar Ankara gesleept worden en pas na drie weken konden ze verder. Vanuit Turkije wilden ze naar Iran en daarna naar Pakistan en India, maar dat lukte niet.

Ze kwamen Iran niet binnen. Even hebben ze gedacht dat ze hun reis zouden moeten opgeven. Gelukkig konden ze met een vrachtboot mee. Ze voeren vanuit Mersin in Zuid-Turkije via de Golf van Suez en de Rode Zee naar Bombay in West-India. Daar aangekomen reden ze naar het zuiden en staken met een boot de Indische Oceaan over naar Indonesië. Op het eiland Bali hebben ze wat vakantie gevierd en daarna zijn ze overgestoken naar Afrika. Op dit moment zijn ze in Mombasa in Kenia. Ze hebben driehonderd fotorolletjes volgeschoten en achttien keer banden verwisseld. In elk artikel schrijven ze over de inwoners van de landen, over de natuur en cultuur en hoe ze overal Nederlanders tegenkomen. Ze zijn van plan om nog naar Zuid-Amerika en naar Noord-Amerika te gaan. Daar verkopen ze hun auto en dan vliegen ze terug naar Nederland.

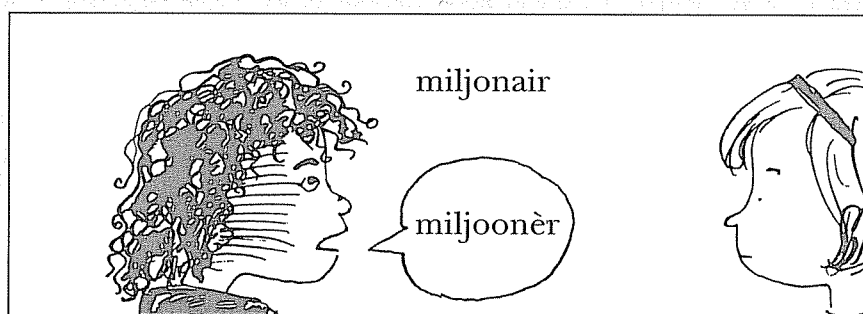

miljonair

Dit is het voorbeeldwoord:

Let vooral op het laatste stukje: **-air**.

Spreek **-air** uit als **-èr**.
Vraag naar de betekenis.

●●

militair
populair
documentaire

universitaire
parlementaire
spectaculaire

miljonair
populaire
Bonaire

Een militair is iemand die in het leger is, bijvoorbeeld een soldaat of een generaal.

Die zangeres is erg populair. Veel mensen vinden haar erg leuk.

Een documentaire op televisie laat je zien van wat mensen meemaken, hoe mensen leven.

Een documentaire kan ook gaan over dieren of verschijnselen in de natuur. Je kunt er veel van leren.

Een miljonair is heel rijk; hij heeft meer dan een miljoen gulden.

Het koorddansen vond ik het meest spectaculaire in het circus.

Om rechter te kunnen worden moet je een universitaire opleiding volgen.

Bonaire is een eiland in de Caribische zee.

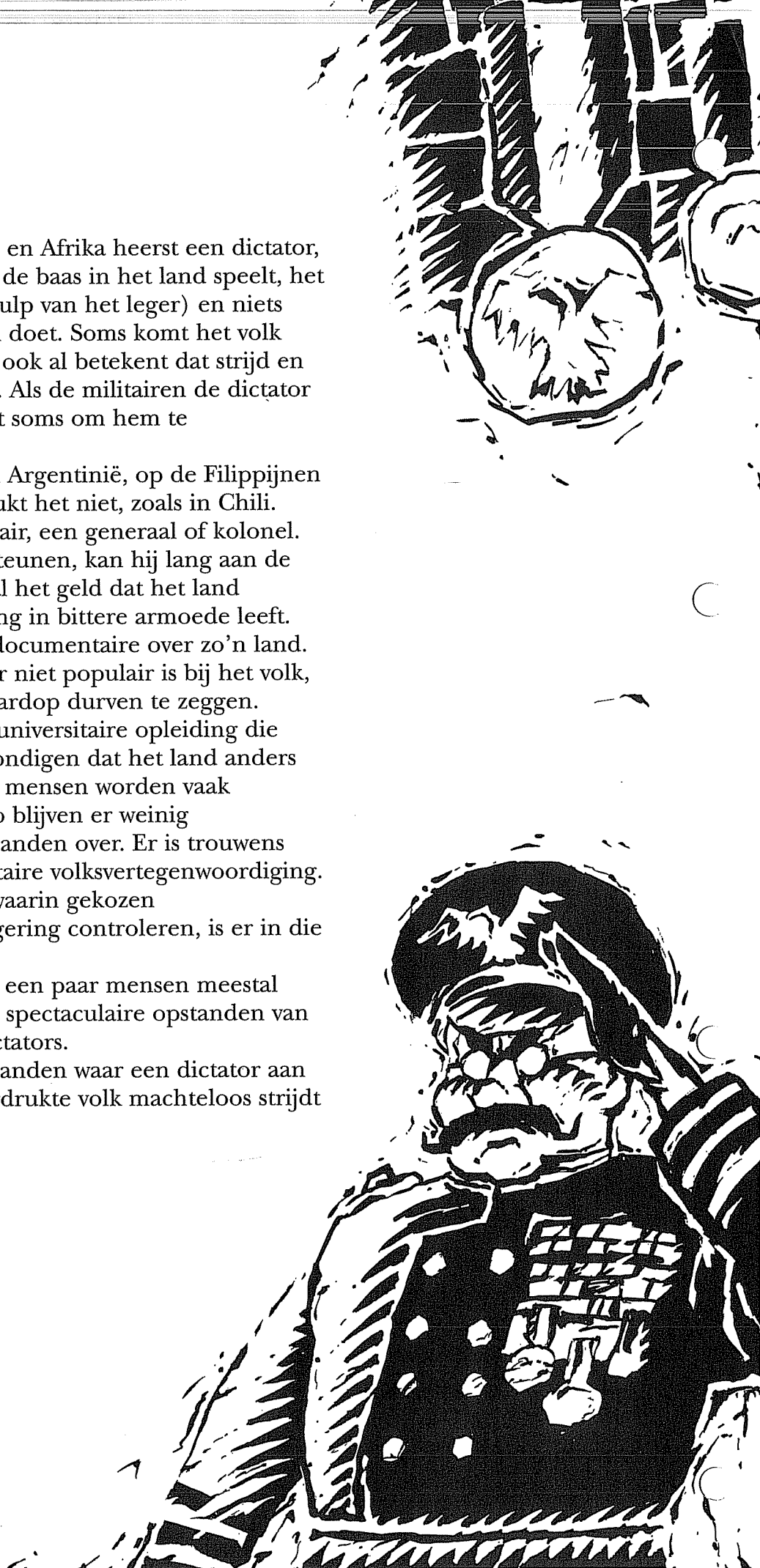
Weg met de dictator

In veel landen in Zuid-Amerika en Afrika heerst een dictator, dat is iemand die in zijn eentje de baas in het land speelt, het volk onderdrukt (vaak met behulp van het leger) en niets voor het welzijn van de mensen doet. Soms komt het volk tegen zo'n dictator in opstand, ook al betekent dat strijd en worden vele mensen vermoord. Als de militairen de dictator ook niet meer steunen, lukt het soms om hem te verdrijven.

Dat is gebeurd in Nicaragua, in Argentinië, op de Filippijnen en in Paraguay. Maar meestal lukt het niet, zoals in Chili. De dictator is meestal een militair, een generaal of kolonel. Als de andere militairen hem steunen, kan hij lang aan de macht blijven. Hij houdt vaak al het geld dat het land binnenkomt, terwijl de bevolking in bittere armoede leeft. Op de televisie is weleens een documentaire over zo'n land. Altijd blijkt weer dat de dictator niet populair is bij het volk, maar dat de mensen dat niet hardop durven te zeggen. Vaak zijn het mensen met een universitaire opleiding die kritiek leveren. Ze blijven verkondigen dat het land anders geregeerd moet worden. Zulke mensen worden vaak opgepakt en gevangengezet. Zo blijven er weinig hoogopgeleide mensen in die landen over. Er is trouwens geen sprake van een parlementaire volksvertegenwoordiging. Zoiets als een Tweede Kamer, waarin gekozen volksvertegenwoordigers de regering controleren, is er in die landen niet.

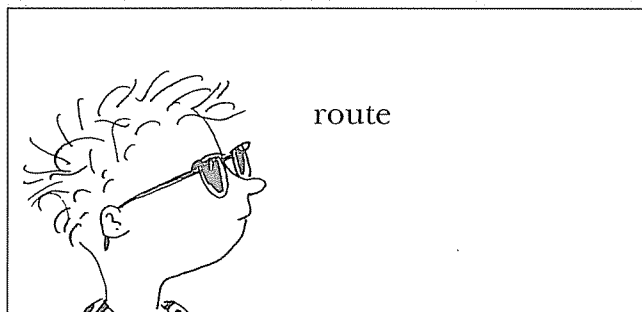
Natuurlijk levert het verzet van een paar mensen meestal geen veranderingen op. Pas na spectaculaire opstanden van het hele volk verdwijnen de dictators.

Helaas zijn er nog veel te veel landen waar een dictator aan de macht is, en waar het onderdrukte volk machteloos strijdt voor zijn vrijheid.

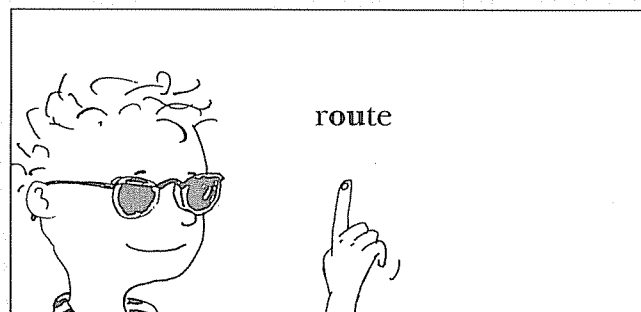

route

Dit is het voorbeeldwoord:

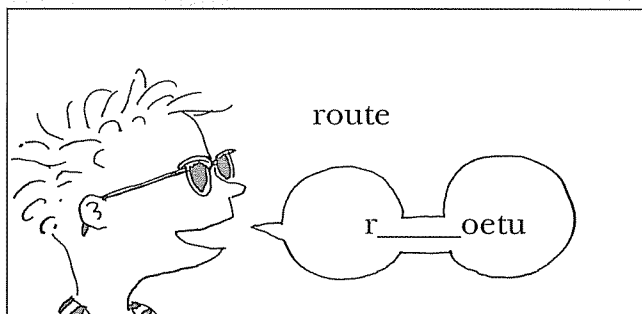

Kijk er goed naar.

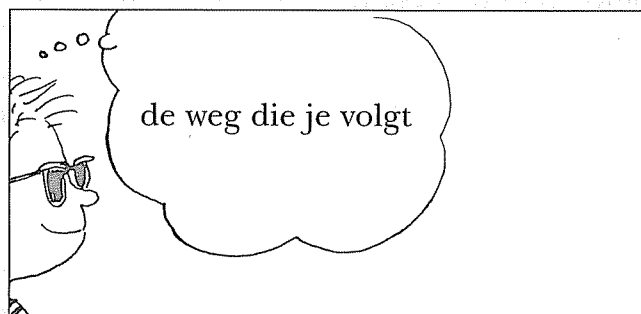

Let op bij de **ou**.

Zo zeg je dit soort woorden, maar zo mag je ze niet schrijven:

Je zegt direct de eerste letter.
 Daarna lees je de rest.
 De **ou** lees je als **-oe-**.

Je denkt aan wat het woord betekent.

○○ retour retourtje fietsroute douane	patrouille routes patrouillewagen bougie	journaal patrouilles pirouette Louvre	douchekop douchekraan douchemat douchegordijn
gouverneur coupés Loûise bouillon	boulevard douanekantoor coureur weekjournaal	tournee routine bougies douche	poulewinnaars wandelroute springconcours wandelboulevard
coureurs enthousiast autocoureur Louis	fouilleren douchekop jeugdjournaal doucheschuim	souvenir couplet coupé journalist	souvenirwinkel motorcoureur wereldtournee routinezaak

De journalist

Louis du Prie is journalist bij het *Limburgs dagblad*. Hij is de hele dag op pad om nieuws te verzamelen. Als er ergens in het zuiden van ons land iets gebeurt, probeert hij erbij te zijn. Soms gaat er ook een fotograaf mee.

Als Louis het nieuws verzameld heeft, gaat hij naar het gebouw waar de krant gemaakt wordt. Daar is een grote ruimte waarin alle journalisten werken, de redactie. Louis werkt er zijn aantekeningen uit en schrijft er artikelen voor de krant. Als journalist maak je van alles mee. Soms interview je een burgemeester of een motorcoureur, of ben je een nacht met een groep politieagenten op patrouille.

Dan weer ben je getuige van een vechtpartij in een café, waarbij zelfs geschoten wordt en alle cafébezoekers gefouilleerd worden.

Louis interviewt graag bekende zangers die op tournee zijn. Er is wel eens een operazangeres geweest die tijdens het interview een paar coupletten van een lied voor hem gezongen heeft.

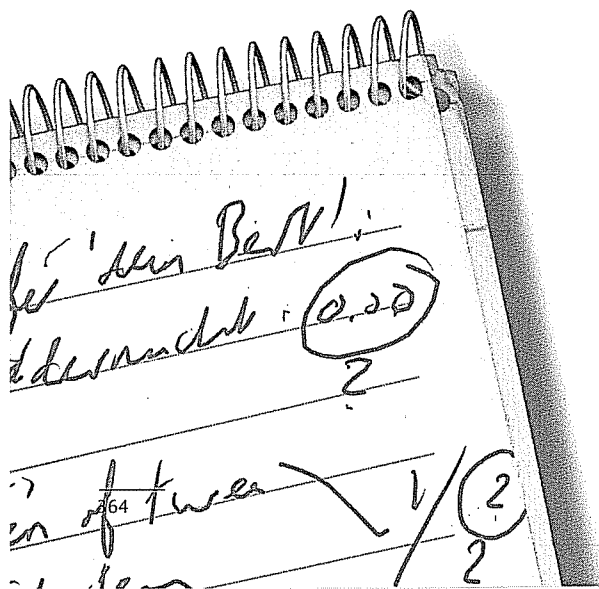
Maar hij maakt ook nare dingen mee, zoals ernstige ongelukken of moorden. Onlangs was hij in een huis waarin de politie een oude man dood onder de douche had aangetroffen. Zoiets vergeet hij niet zo makkelijk.

Er zijn echter ook veel routineklussen, dingen die hij al vaak gedaan heeft. Vanmiddag bijvoorbeeld wordt er een souvenirwinkel geopend en daar moet hij even naartoe.

Meestal zijn die routineklussen niet zo interessant. Over het algemeen is Louis echter heel enthousiast over zijn beroep. Het is afwisselend, hoewel ook vaak jachtig. Meestal heeft hij niet eens de tijd om rustig te eten. Vaak drinkt hij tussen de middag snel een kop bouillon, eet een paar broodjes en zit dan alweer in de auto, op zijn route langs het nieuws voor de krant.

Vechtpartij in Café

Gisteravond, omstreeks middernacht brak, vlak voor sluiting, in een café in het centrum van de stad, een vechtpartij uit. Een aantal aanwezigen waren, beweerde één of tweemaal geschoten te zijn. De kroegbaas zelf, die bij het geschiedt, zegt van geen schot, te weten...

●●

basisschoolleerling
militair
Utrechts
principiële
speciaal
retourtje
ideaal

geschiedenis
populair
maillot
journaal
individueel
eventuele
tegenwoordig

fantastisch
Australië
originele
financiële
provinciaal
ideale
baby

eventueel
tram
materiaal
avonturen
Afghanistan
cadeau
betekenen

Panama
officieel
Veere
industriële
horloge
douche
gymmateriaal

knieën
ten tonele
kopieën
bagage
sociale
paperclip
fantasieën

verkeersregels
liniaal
kamerplanten
actueel
champagne
intellectueel
bouwmaterialen

jeep
miljonair
punctueel
rommelzolder
materiële
gymzaal
criminele

politiebureau
Brabant
autoped
centrifuge
methode
procentuele
logé

Winschoten
regelmatig
journalist
camping
langzamerhand
commerciële
medaille

bioscoop
plafond
blouse
populaire
typiste
officiële
chanson

handicap
zonnebrand
prullenbak
privé-bezit
reuzenformaat
na-apen
speculaas

zenuwachtig
couplet
sensationele
receptie
Bonaire
gevaarlijke

actuele
douchekop
reële
ski's
Sri Lanka
kassa's

postduiven
tank
etage
chef
extra
behandelen

Een sprinkhanenplaag

Begin 1988 was er een grote sprinkhanenplaag in Noord-Afrika.

Miljoenen sprinkhanen legden een route af door Marokko, Algerije, Tunesië en Libië. Op het journaal zag je beelden van donkere wolken vol sprinkhanen. De mensen die in zo'n zwerm terechtkwamen, hadden een cape over hun hoofd geslagen, terwijl kleine kinderen en baby's helemaal niet buiten konden komen.

Een sprinkhanenplaag kan ontstaan als in het gebied waar ze geboren worden voldoende regen gevallen is, zodat er veel groeit.

Elke sprinkhaan die uit zijn eitje komt, heeft dan de kans volwassen te worden. De vrouwtjes leggen op hun beurt eitjes, die al na twee weken uitkomen. Na zes weken zijn die sprinkhanen ook alweer volwassen. Iedere sprinkhaan legt honderdvijftig tot tweehonderd eitjes. In korte tijd zijn er miljoenen sprinkhanen die op zoek gaan naar voedsel. Ze trekken over de velden en richten grote materiële schade aan. Ze eten het voedsel voor de mensen op, zodat er hongersnood komt. Speciale maatregelen tegen de sprinkhanen zijn moeilijk te nemen. Men probeert wel gif te spuiten. Dat heeft als nadeel dat het ook op de gewassen terechtkomt. Bovendien kunnen veel landen die methode financieel niet opbrengen. Het spuiten gebeurt vanuit vliegtuigen, en dat kost nogal wat.

Op het journaal werd nog de vraag gesteld of die sprinkhanen ook naar Nederland zouden kunnen vliegen. In sommige kranten verschenen daar al sensationele berichten over. Voor de televisie is echter uitgelegd dat het voor deze sprinkhanen ten noorden van de Middellandse Zee te koud is. Gelukkig maar, want zo'n plaag is een echte ramp.